БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ! 43-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 57 (11043) | 1966 оной мартын 10, четверг | Сэн 2 мүнгэн

МОСКВАҺАА МЭДЭЭСЭНҮҮД

СОВЕТ ЭХЭНЭРНҮҮДТЭ АЛДАР СОЛО

МОСКВА, мартын 8. (ТАСС). Мартын 8 мүнөө жэлдэ анха түрүүшынхеэ календарьта улаанаар тэмдэглэгдээ. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр ...лэмэришэ бэшэ үдэр гэжэ соносхогдонхой. Энэнь коммунис байгуулалтада совет эхэнэрнүүдэй асари ехэ габьятай байһые мэдэрэй үшөө нэгэ гэршэ болоно, манай ажабайдалда үнинһөө хойшо ...газар заншан оройһон энэ үдэрые бүри хүндэтэй, баяртай һайн ...р болгоно. Манай арад эхэнэрнүүдэй тунгалаг ухаае, эсэшэ сушагүй оролдолгые, эдэнэй ехэ ёһоной баатаршалгые, коммунис ...тал бодолдо үнэн байдагыень инаг дуратайгаар, хүндэтэйгөөр ...мдэглэн, алдарта басагадаа халуунаар амаршална.

Мүнөөдэр ССР Союзай Ехэ театр соо ажалша совет эхэнэрнүүд, ...ковско заводууд, фабриканууд болон барилгануудай, колхозно ... совхозно ажахынуудай, эрдэмтэдэй лабораторинуудай, һургуулинууд болон институдуудай солото түлөөлэгшэд суглараа. Эндэ ...ква хотын партийна, соведүүдэй, нийтын эмхинүүдэй түлөөлэгшэдэй баярай суглаан болобо.

Суглаан дээрэ Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, ... Т. Мазуров, А. И. Микоян, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, ... А. Суслов, В. В. Гришин, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов ...шэд хабаадаба.

Баярай суглаае КПСС-эй МГК-гай секретарь Р. Ф. Дементьева ...гээ. Тиихэдээ сугларһан бүхы эхэнэрнүүдые һайндэрөөр дашарамдуулан үнэн зүрхэнһөө халуунаар амаршалаад, ажал хэрэгтээ ...алта түйлахыень, элүүр энхэ, ехэ золтой жаргалтай ябахыень хүсэбэ.

М. И. Калининай нэрэмжэтэ Камвольно-ээрэлгын фабрикын ...мунис ажалай бригадын хүтэлбэрилэгшэ Н. А. Матвеева ниислэл хотын ажалша эхэнэрнүүдэй үмэнэһөө эндэ сугларагшадта ...үн амаршалга хүргөө. Табан үхибүүдэй эхэ нүхэр Матвеева ...жэ хэлэбэ. Газар дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдал хангал — совет эхэнэрнүүдтэ эгээн үнэтэй һанагдадаг юумэн гээшэ. ... дажарые буруушаалгаяа улам шангадхахыень дэлхэйн бүхы эхэнүүдые уряалнаб. Зобоһон тулиһан Вьетнамай газар дээрэхи ...рхэг түримхэй ябуулга дары болюулха, американска сэрэгүүдые гаргаха эрилтэ табинабди.

— Хүдөө тосхоной эхэнэрнүүд өөрынгөө һайндэрые онсо ехэ ...рай мэдэрэлтэйгээр тэмдэглэжэ байна. КПСС-эй ЦК-гай мартын ...нум манай ажабайдалда олон шэнэ юумэ бии болгоо. Хүдөө ...ыгаа хүгжөөн дэбжээхэ арга боломжо хангаад, үшөө һайнаар ...ллаха хүсэл эрмэлзэл, амжалта түйлаха ехэ зориг хүдөө тосхоной ажалшадта бадаруулаа,— гэжэ КПСС-эй XXIII съездын делегат, Москва шадарай «Заокский» гэжэ совхозой овощ ургуулдаг ...адын бригадир Г. И. Рыбакова хэлэбэ.

РСФСР-эй Элүүрые сахилгын министерствын эрдэм шэнжэлгын рентгено-радиологическа институдай директор, профессор ... Г. Лагунова трибунада гараба. Нүхэр Лагунова коммунизм байгуулгын бүхы һалбаринуудта эхэнэрнүүдэй дүүргэдэг эдэбхитэ ...тэ тухай хэлээд, мүн Европын эхэнэрнүүдэй уласхоорондын ...амблейдэ, бүхэдэлхэйн хоёр конгрессто хабаадаһан тухайдаа, ... дэлхэйн эхэнэрнүүдэй һанал нэгэдэлгын улам бэхижэжэ ...һые хараһанаа хөөрэбэ. Эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэ бүхы ...нэрнүүдэй һанал нэгэдэлгын үдэр бүри бэхижэхын тула шу... бүхы юумэ бидэ, совет эхэнэрнүүд хэхэбди гэжэ мэдүүлбэ.

Тэрэшэлэн РСФСР-эй арадай артистка Е. А. Фадеева, Ломоносовой нэрэмжэтэ МГУ-гай экономическа факультедэй хоёрдохи ...рсын студентка Светлана Иванова, № 1 ГПЗ-гэй слесарьнүүдэй ...мунис ажалай бригадын хүтэлбэрилэгшэ А. В. Викторов гэгшэд үгэ хэлээ.

Суглаанда хабаадагшад КПСС-эй Центральна Комитедтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, Министрнүүдэй Соведтэ эльгээ амаршалгын бэшэгые нэгэн дуугаар баталан абаба.

* * *

Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын үдэр — Мартын 8-да зорюулагдаһан баярай суглаанууд союзна республиканудай ниислэл ...онуудта, манай ороной городууд болон тосхонуудта болоо.

КПСС-эй XXIII СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

РОССИИ АВТОНОМИТО РЕСПУБЛИКАНУУДААР

Түргэн мэргэн машинанууд

ПЕТРОЗАВОДСК (ТАСС-ай корр. **Е. Покровский**). Кондопожой целлюлозо-саарһанай комбинадай саарһа хэдэг № 5 машина минута соо 621 метр саарһа гаргажа, проектээр хараалагдаһанһаа үлүү түргэнөөр хүдэлдэг болонхой. Мүнөө гансахан энэ аппарат үдэр бүри 160 тонно хүрэтэр саарһа бэлэн болгожо гаргана. Үнгэрэгшэ долоон жэлэй эхин дээрэ бүхы комбинадынь сүүдхэ соо эды шэнээн саарһа гаргадаг байһан юм.

Кондопожой саарһашад түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын хоёр һара соо түсэбһөө гадуур 4 мянган тонно үлүүтэй продукци Эхэ орондоо үгөө.

Тувын карта танихаар бэшэ болонхой

КЫЗЫЛ (ТАСС-ай корр. **Т. Сермавкин**). Тувын АССР-эй ниислэл хото алдарта Енисей мүрэнэй эрьеые зубшан, арба шахуу километртэ нэмжыдэг. Энэ хото һаяшаг лэ модон барилганuудтай тосхон шэнги байһан юм. Мүнөө Кызылэй түхэл шэнжэ үндэһөөрөө хубилаа. Һүүлэй дүрбэн жэлэй турша соо илангана түргэнөөр ургаһан байна. Түс хотын гэр байрын фонд энэ үе соо 80 мянган дүрбэлжэн метр шахуу талмайгаар нэмэжэ, гурбанай нэгэ хубяар үргэдхэгдөө.

Ерэхэ табан жэл соо Кызыл хото бүри һайхан болохо. Мүнөө эндэ гэр байрын 3 квартал баригдажа байнхай. 800 һууритай хүгжэмтэ-драмын театр, 500 мянган номтой библиотекэ, республиканска типографи, промышленна байранууд мүнөө жэл баригдажа эхилхэнь.

Гансашье ниислэл хотонь бэшэ, мүн бүхы Тувын түхэл шарай хубилжа байна. Республикын карта дээрэ Ак-Довурак гэжэ шэнэ хото—Тувын асбестын хото ба бусад һуурин тосхонууд бии болоо. Эндэхи городууд, тосхонуудта 250 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай хэдэн зуун гэр, хэдэн арбаад клуб, кинотеатр, библиотекэнүүд, һургуулинууд, больницанууд баригдаа.

КПСС-эй XXIII СЪЕЗДЫЕ УГТУУЛАН

Хонишодой бригаданuудай мэдээсэл

ЗУУНҺАА—ЗУУ БОЛОХО!

«Эрдэм» совхозой түрүү хонишод Даша-Цырен Доржиев, Базар Будажапов, Дугаржап Чимитов гэгшэд зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абаа. Хонидынь үшөө хурьгалһаар

МҮНӨӨ тус совхозой хонишодой бригаданuудта түл абалгын тухашаруутай хаһа түлэг дундаа. Үдэр ерэхэ бүри хэдэн зуун хурьгад нэмэжэ, маа ралдаха амитад олон боложол байна.

Ажахы соогоо эгээн түрүүлжэ, зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абахын түлөө совхозой хори гаран отаранууд эршэмтэйгээр мүрысэжэ эхилээ юм. Энэ мүрысөөндэ Шэнэһэтын бригадын бэрхэ хонишон Даша-Цырен Доржиевай даадаг отара шалгаржа, мартын 8-най үдэр бүхы 569 эхэ хонидһоо 570 хурьга абаад байба. Эндэ үшөө гушаад хонин түрэхөөр хүлеэгдэнэ. Тэдэнэй удаа үнинэй коммунист, пенсионер үбгэн Базар Будажаповай отарынхид баһал 493 эхэ хонидһоо 494 хурьга абаһан тухайгаа мэдээсэбэ. Мүн совхозой 3-дахи отделенидэ хонишон Дугаржап Чимитов энэ үдэрэй мэдээгээр зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьгадтай болонхой.

Тиихэдэ хонишод Доржо Бимбаев, Тыкшэ Цыбиков, Цыдып Эрдынеев болон бусадай отаранууд эдэнэрһээ холо гээгдээгүй, баһал зориһондоо хүрэхэ дүтэлөө.

Совхоздо бүхы эхэ хонидой зуун толгой бүриһөө 65 хурьгад абтаад байна. Ингэжэ эндэхи хонишод партиингаа XXIII съездые шударгы ажалаараа угтажа байна.

М. НАМЖИЛОВ.

Мухар-Шэбэрэй аймаг.

АРГА БОЛОМЖОЕО ХЭРЭГЛЭЭД БАЙХАДАА

Сэлэнгын аймагай суута һаалишан Н. Тадвашкинагай уряа бэшэгтэй танилсаад байхадаа, һаалишан бүхэн өөрынгөө арга боломжонуудые хаража үзэнэ. Тэрэнышье мэдээжэ ааб даа, хүн бүхэн даалгагдаһан үнеэдээ тобир тарган байлгажа, һү ехөөр һаахые оролдоно ха юм.

Ноёхоной үүлтэртэ фермын һаалишад хэниинь хэн гэшэгүй ажалладаг. Үнгэрһэн жэлдэ тус фермэ дунда зэргээр үнеэн бүриһөө 2884 литр һү һаажа, аймаг соогоо суурханхай. Жэлэйнгээ түсэбые ходо үлүүлэн дүүргэһэн юм. Үнинэй дүй дүршэл ехэтэй һаалишан, аймагай Соведэй депутат Хандацу Цацаева 14 үнеэдһээ 36018 килограмм һү һаажа, түсэбөө 4818 килограммаар үлүүлһэн. Муу бэшэ үрэ дүн бэзэ. Хандацу Жадамбаевна хорин табан жэл соо һаалишанаар ажаллажа олоһон баян дүршэлөө залуу үетэндэ дуратайгаар дамжуулан үгөдэг. Ажал хэрэгээрээ шалгарһан залуу һаалишад Валентина Биликтуева, Зинаида Ринчинова гэгшэдые дурдангүй гаралтай аал? Эдэнэр тус бүридөө үнеэн бүриһөө 2500 гаран литр һү һааһан байна.

Тус фермэдэ үни удаан жэлдэ һаалишанаар ажаллажа байһан Цыренханда Эрдынеева, Дулмажап Табутарова, Дарицу Будаева гэгшэд түсөб даабаряа холо үлүүлэн дүүргэхэһээ гадна, даалгагдаһан үнеэн бүриһөө тугал абажа, шанда хүртэһэн.

Тус коллективэй ажалые булта жэгдэ һайн гэхын аргагүй. Центнер һүнэй үнэ сэн үшөөл ехэ байна. Жэшээнь, энэ жэлэй январь һарада центнер һүнэй үнэ сэн 18 түхэриг 59 мүнгэтэ болоо. Фермын ажал оньһожоруулагдаагүй. Һаалишад ехэнхи ажалаа гараараа хэнэ. Колхоз гансахан үүлтэртэ фермэтэй аад, тэрэнээ хүсэд оньһожоруулжа шадаагүйнь гэмшэлтэй. Нэгэ үедэ Ноёхоной үүлтэртэ фермэ бүхы республика соогоо суурхагша бэлэй. Нэгэ үнеэнһөө жэл соо табан мянга гаран литр һү һаажа байһан ушар бии бэлэй. Саг жэлэй ошохо бүри һайжаржа байхын орондо фермын хүдэлмэри муудажа байхадаа яана гээшэб? Эндэ үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэри оройдоошье ябуулагдаагүй гэхэдэ алдуу болохогүй. Харин нёдондоной зарим тэды хүдэлмэри ябуулжа эхилээ. Тиибэшье үшөөл хангалтагүй. Үүлтэртэ малай байха ёһотой һайн типовой байрагүй. Мүнөө байһан байра соо ороходо шиигтэй, ноймон. Үхэрэйнгөө дал соо кормозапарник табяад ажаллажа байхада, хаанаһаашье сэбэр хуурай байхаб даа.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд, зооветмэргэжэлтэд үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэрииие онсо һайжаруулжа, үүлтэртэ фермынгээ урдын соло бадаруулхын түлөө анхарал үшөөл багаар табина гээшэ ха.

Н. БАДМАЕВ.

БАЯРАЙ СУГЛААН

Ленинэй орденто Буряадай оперо, баледэй театр. Мартын 6-най үдэшэ эндэ олон хүнүүд— заводууд, фабриканудай түлөөлэгшэд — эхэнэр хүдэлмэришэд, городой алба хаагшад, багшанар, медицинын хүдэлмэрилэгшэд, артистнууд, эрдэмтэ-эхэнэрнүүд сугларба. Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын һайндэр—Мартын 8-да зорюулагдаһан баярай суглаан нээгдэнэ.

Партиин Советскэ райкомой секретарь Т. Н. САНЖИЕВА баярай суглаа нээбэ. Ажалшадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Г. П. МИРОНОВА эхэнэрнүүдэй уласхоорондын һайндэртэ зорюулһан элидхэл хээ. Городой эмхи зургаануудай, завод болон фабриканудай олон мянган хүдэлмэришэдэй үмэнэһөө олон түлөөлэгшэд эхэнэрнүүдые амаршалба.

Һүүлдэнь городой һургуулинууд ехэ концерт харуулаа.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

НҮХЭР В. Д. ЯНИЩЕНОГЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын ой модоной промышленностьда олон жэл, һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө, 50 наһа хүрэһэнтэйнь дашарамдуулан, Хоринин леспромхозой директор нүхэр Василий Данилович **Янищеногые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1966 оной мартын 5.

Коммунист Гыргеновэй хоёр уялга

...ЛААН-ҮДЭ (ТАСС-ай корр. ...**льбуров**). Коммунист Д. М. ...ов хоёр уялга даадаг юм. ...инь — үбэлжөөнүүдтэ ... малшадта эдеэ хоолой ... эд бараа абаашадаг. Хү... магазинай наймаалагша... ...дэл наймаа хэхыень даал... ...хай. Гэхэ зуура агита... хүдэлмэриие Д. М. Гыр... баһал дутуугүй шухала ... тоолодог.

... наймаалагша хада уула... ...р байһан малшадта һара... ...лба дахин ошодог юм. Хүр хүнгэрэгөөр хушагдаһан харгыгаар дабшаха, хадын хабшал ба эгсэ шэлэнүүдые дабан гаталха ушартай болоно. Энээн худар үбэлдөө автомашина ябадаггүй, шаргааршье дабахын аргагүй. Хүндэ ганзагатай моридые хүтэлэн, ехэнхидээ ябагаар дабшаха ушартай болодог байна. Тиигэбэшье хонишодой захилнуудые саг болзор соонь дүүргэдэг, тэрэ бүхэндоо газетэ болон журналнуудые, элдэб номуудые заатагүй асардаг заншалтай.

Д. Гыргенов эд товараа хүдалдажа дүүргээд, малшадые орон доторхи ба хилын саанахи һониинуудтай танилсуулдаг. Хөөрэлдөөнэй үедэ агитаторай тэрэ дары харюусажа шадахаар бэшэшье асуудалнуудай һурагдаха ушар гарадаг. Тиихэдэнь хожом ерэхэдээ энээндэтнай дүүрэн харюу үгэхэб гээд, үгэдөө заабол хүрэдэг заншалтай.

Эндэхи малшад һонин хөөрэлдөөнүүдэйнь, таатай зохид зүбшэлнүүдэйнь түлөө Д. М. Гыргеновые хүндэлдэг юм.

ТАСС-ай БУРУУШААЛГА

...хи сэрэгэй урбалтын үеэр ...үйлсын байлдаануудта ха... совет мэргэжэлтэд алуу... ...ха гэһэн мэдээсэлнүүдые ...үдэрнүүдтэ американска, ... хэдэ хэдэн газетэнүүд, ... агентствэнүүд тараагаа. ... хэлэбэл, «президент Кваме Нкрумын харуулай ... частьнуудай хоорондо буудалдаанай болохо үеэр адагынь 11 ород мэргэжэлтэд алуулһан» хэбэртэйгээр Рейтер агентство баталан мэдээсэһэн байна.

Американска ба англиска газетэнүүдэй, телеграфна агентствэнүүдэй дурсагдаһан мэдээсэлнүүд эхинһээ һүүл хүрэтэрөө худал гэжэ мэдүүлхээр ТАСС этигэмжэлэгдээ. Эдэ мэдээсэлнүүд юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, нимэ худал хуурмаг үгэ хүүр тарааха үүсхэл гаргагшад империалис гүрэнүүдэй Африкада үүдхэжэ байгаа хорото ябуулганuудһаа олониитын һанал бодолые һамааруулха һэдэлгэтэй политическэ хардалга гүрдэлгэ хэжэ байһаниинь элирнэ.

...ДЖИГАЙ ССР. Вахшска нугын колхоз, совхозууд хабарай дулаан үдэрнүүдые хэрэглэн, ороо... болон тэжээлэй ургамалнуу-дые тарижа байна. «Коммунизм» колхоздо ехэ талмай дээрэ лю... таригдаа, саахарай свёкло таригдажа байна. Зураг дээрэ: тэжээл бэлдэдэг бригадын зоотех... Александр Кочетков (баруун гарһаа) бригадир Ятим Баторов, тракторист комсомолец Нурмат ...атов саахарай свёклын тарилга дээрэ. ТАСС-ай фотохронико.

Хабарай һара гараа. ТАРИЛГАДАА БЭЛЭН ГҮТ?

ДУТАГДАЛТАЙГАА ЭБСЭШОО

«Коммунизм» колхоз олон һалбаритай, томохон ажахы. Элдин баян газар дайдатай. Газарайнь хүрьһэн ябһала һайн. Энэ газараа саг болзор соонь элдүүрилээд, үтэгжүүлээд байбал, үндэр баян ургаса хуряажа абаха дүүрэн арга боломжотой. Теэд бодото дээрээ тус колхоз горитой юумэ хээгүй байшоо. Сабшалан, таряалангаа үтэгжүүлнэгүй, мууса этдүүрилнэ. Ушар иимэһээ мүртэй ургаса абанашьегүй.

Үнгэрһэн жэл Зэдын аймагай колхоз, совхозууд дунда зэргээр гектарай 9 центнер ороохо таряа ургуулжа абаа һэн. Харин тиихэдэ «Коммунизм» колхоз гектар бүриһөө 2,4 центнер ургаса доогуур абаһан байха юм. Үбһэ гектарай 3,9 центнер багаар хуряаһан.

Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада талха таряа ургуулгаар түсэб даабаряа дүүргээгүй. Поли, сабшалан дээрээ 13 мянган тонно наг шэбхэ зөөхэ түсэбтэй аад, мүнөө нэгэшье тонно гаргаагүй байһаар. Хэлэхэнышье эшхэбтэр.

Колхозой түрүүлэгшэ Б. Л. Мурхонов, агроном Л. В. Мохосов гэгшэд нимэ ахир муу байдалтаяа эбсэшоод байхадаа юугээ бодожо байдаг хаб? Аймагай түрүү колхоз, совхозууд хабарайнгаа тарилгада түгэс бэлэн боложо байна. Харин тиихэдэ тус колхоздо энэ гэхэ юумэ хэгдээгүй байха юм. Машина техникэ заһабарилгаяа унжагайруулна. Орой хамта 37 трактор, 28 сеялкэ, 14 плуг заһабарилагдаад байна. Хүдөө ажахын олон машина үшөө заһабарилагдажа эхилээдүй. Аяар 37 механизаторнууд колхоздо дуталдана. Залуушуулые механизаторай мэргэжэлдэ һургаха хэрэгтэ ханшье һаналаа табинагүй.

20200 центнер үрэһэ хүрэнгэ хааһан аад, оройдоол 10500 центнерыень сэбэрлээ нэрэтэй. Ингэжэ унжагайрһаар байтараа дээрээ ортохонь лэ ха.

В. КЛОЧИХИН.

Хабарай тарилга газаа орожо ерэбэ. Торнин совхозой 6-дахи отделенинин механизаторнууд трактор, машинануудаа заһабарилжа дүүргэхэ дүтэлөө. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) механизаторнууд Иннокентий Александрович Бекетов, Иннокентий Иванович Михайлов гэгшэд плуг заһабарилжа байна.

В. КЛОЧИХИНАЙ фото.

АРГАЛ ШЭБХЭ—УРГАСЫН ХАНИ

Поли, сабшалан дээрэ аргал шэбхэ зөөгдэжэ захалһаар 5 һара үнгэрбэ. Энэ үедэ республикын колхоз, совхозууд шэбхэ зөөхэ түсэбөө арайхан гэжэ 27 процент дүүргэбэ. Февраль һарада оройдоо 70 тонно шэбхэ гаргагдаа.

Эндэ толилогдоһон мэдээнһээ харахада, аргал шэбхэ поли, сабшалан дээрэ гаргаха хүдэлмэри илангаяа Яруунын, Бэшүүрэй, Баргажанай, Зэдын, Сэлэнгын, Хоринин аймагуудай ажахынуудта хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байнхай. Яруунын аймагай колхоз, совхозууд үнгэрһэн февраль һарада хоорбошье шэбхэ зөөгөөгүй байшоо. Энэ шухала хүдэлмэри «Скотооткорм» трестын совхозуудта муугаар ябуулагдана.

Шэнэ табан жэлэй эхиндэ ороохо таряанай, силосэй ургамалнуудай, үбһэ ногооной ургаса эрид дээшэлүүлхэ зорилго табигдаад байхада, нимэ хайша хэрэгээр, аали нобшоор ажаллажа болохо аал? Яашье болохогүй.

Хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүршэл дээрэһээ харахада, наг шэбхэ ехээр хэрэглэжэ шадаһан лэ хүнүүд ургаса горитой абана бшуу. Бэшүүрэй XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой свёклошон Евсей Павлов, Торнин совхозой кукурузашан Фахирзач Юсупов, Мухар-Шэбэрэй «Заганский» колхозой луговод Михаил Максимов болон бусад шэбхэ ехээр хэрэглэжэ шадаһанайл ашаар бултанһаа һайн ургаса абана.

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДАЙ ПОЛИ, САБШАЛАН ДЭЭРЭ НАГ ШЭБХЭ ГАРГАЖА БАЙҺАН ТУХАЙ

1966 оной мартын 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Бүхыдөө зөөгдэһэниинь (процентээр)	Тэрэ тоодо: тарялангда	Тэрэ тоодо: сабшаланда
Баргажанай	23	10	47
Бэшүүрэй	15	12	23
Зэдын	24	33	17
Яруунын	4	1	16
Баунтын	—	—	—
Захааминай	42	33	44
Загарайн	43	40	50
Кабанскын	54	59	—
Прибайкалиин	40	34	64
Хяагтын	30	33	24
Мухар-Шэбэрэй	35	31	50
Сэлэнгын	23	20	24
Түнхэнэй	30	17	65
Ахын	—	—	—
Улаан-Үдын	27	23	39
Хоринин	26	13	32

Март — хабарай эхин һара. Энэ һарадал аргал шэбхэ поли, сабшалан дээрэ горитой зөөжэ абаагүй һаа, шэнэ ургасада нилээд хохидолтой байхань мэдээжэ. Тиимэһээ түрэл партиингаа XXIII съездые ажалай амжалтатай угтахаар мүрысэжэ байхадаа, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ хүдэлмэридэ техникэ, хүнүүдые хүсэд хүрэхөөр табижа, дүүргэлтынь хойноһоо саг үргэлжэ шалгаха уялгатай.

Хэрбээ үнгэрһэн 5 һарын туршада республикын колхоз, совхозууд 392 мянган тонно шэбхэ зөөһэн байбал, март, апрель һаранuудта 1.055 мянган тонно гаргаха хэрэгтэй гэхэ гү, али гурба дахин ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ болоно.

Шэбхэ зөөхэ түсэбөө заабол бэелүүлхын тула колхоз, совхозуудай бүхы арга боломжонуудые хэрэглэхэ шухала. Нэн түрүүн, энэ хүдэлмэридэ трактор, автомашинанууд олоор табигдажа; шэбхэ ашаха, буулгаха хүдэлмэри хүсэдөөр оньһожоруулагдаха ушартай. Энээнэй хажуугаар шэбхэ зөөхэ хүдэлмэридэ бүхы малшадые хабаадуулха, мори унаа хэрэгтэй соонь табиха шухала.

ПАРТИИН ТҮСЭБ—АРАДАЙ ТҮСЭБ

КПСС-эй XXIII съезды
Директивэнүүдэй проект
зүбшэн хэлсэнэбди

ХҮНГЭН, ЭДЕЭ ХООЛОЙ

ХҮГЖЭНГИ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ ХЭРЭГТЭЙ

Арад зоной, ажаһуудалай эрилтэ сэхэ хангаха промышленностиин һалбари түргөөр хүгжөөхэ бүхы арга боломжо манай орондо бии болонхой. Тиимэһээ 1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдэй проект соо промышленна үйлэдбэриин «А» болон «Б» группануудай хүгжэлтын хоорондохи алгасые эрид дүтэлүүлхээр хараалагдаһан байна. Энэ ушар хадаа шэнэ табан жэлэй түсэбэй шухала удха шанартай онсо илгаань мүн.

Арад зоной ажаһуудалай эрилтын эд бараа гаргадаг промышленностиие түргөөр хүгжөөлгэ Зүүн Сибириин районуудта, тусхайлбал, Буряадай республикада айхабтар шухала гээшэ. Союз доторхи бодото байдалые дунда зэргээр абахада, энэ промышленностиин хүгжэлтэ Зүүн Сибириин хүн зоной ажаһуудалай эрилтын ургалтаһаа ехээр гээгдэжэ ябана. Ушар иимэһээ шэнэ табан жэлэй туршада эдеэ хоолой, илангаяа хүнгэн промышленностиин үйлэдбэриие, тэрэнэлэн ажаһуудалай элдэб хэрэгсэлнүүдые гаргадаг предприяти оронойнгоо бусад районуудтахида орходоо түргөөр хүгжөөхэ хэрэгтэй.

Буряадай республикада район хоорондын удха шанартай яһала хүгжэнги хүнгэн промышленность байгуулха арга боломжо бии.

Трикотажна гадар хубсаһанай типовой фабрика Улаан-Үдэдэ бариха гээшэ шэнэ табан жэлэй түрүүшын ээлжээнэй зорилго болоно. Тэрээн тухай шиидхэбэри абтанхай. Химическэ утаһантай холимол нооһоор тэрэ фабрика жэл соо 6—8 миллион хэһэг элдэб гадар хубсаһа гаргаха хүсэтэйгөөр хараалагданхай. Тэрэнэй барилгада айхабатар ехэ мүнгэн хэрэгтэй бэшэ, оройдоо хэдэхэн миллион түхэриг гаргашалагдаад, фабрикын ашаглагдаһан түрүүшын жэлдэ ашаяа харюулха юм. Фабрикын үйлэдбэрилһэн продукциинь хэрэглэгшэдтэ гаргаша багатайгаар хүргэхэ, хүдэлмэришэдөөр хангаха талаар таатай зохид арга боломжо бии. Баригдаадшье байхадаа Улаан-Үдын бүд нэхэлгын предприятинуудтай хамжан хүдэлхэ аргатай.

Ерээдүйн фабрикые манай ниислэлдэ барижа, аша туһыень хэрэглэхын тула нэн түрүүн дурсагдагша предприятиие түүхэй эдээр — ээрэгдэһэн утаһаар хангаха асуудал шиидхэхэ хэрэгтэй. Хараалагдаһан проектын ёһоор жэл соо фабрикын үйлэдбэридэ 2,6—3,4 мянган тонно утаһан хэрэглэгдэхэ юм. Иимэ хэмжээнэй холимол утаһа ээрэхын тула 1,5 мянган тонно нооһон, бэшэндэнь бусад заводуудта гаргагдадаг химическэ утаһан хэрэглэгдэхээр багсаагдана. Теэд Улаан-Үдэдэмнай нооһо угаадаг фабрика ашаглагдаа. Тэрэнэй дэргэдэ гү, али трикотажна фабрикатай хамта нэгэ хушалта доро утаһа ээрэхэ фабрика барихада угаа таатай байхаар шэнжэлэгдэнэ. Тэрэ фабрикын ээрэгдэһэн утаһаараа үшөө ондоо, дүтын трикотажна фабрикануудые хангадаг болоо һаань, бүри һайн байха. Мүнөө трикотажна гадар хубсаһанай фабрикын проектнэ документациин бэлдэгдэжэ байха үедэ утаһа ээрэлгын фабрика бариха тухай асуудал шамдуухан шиидхэхэ хэрэгтэй. Хэрбээ энэ асуудалай шиидхэгдээ һаа, хоорондоо тон дүтэрхы үйлэдбэритэй эдэ хоёр предприятиие комбинат болгохоло, бүри оншотой, таатай байха бэлэй.

Шэнэ табан жэлэй туршада республикада текстильнэ промышленность хүгжөөлгын нүгөөдэ зорилго юуб гэхэдэ, Улаан-Үдын сэмбын фабрикые шэнэдхэн хубилгаха асуудал болоно. Тэрэнэй үйлэдбэриин хүсые мүнөө байһан 1,5 миллион метрһээ 3,5 миллион хүрэтэр дээшэлүүлхэ. Энэ хэрэгтэ гаргашалагдаһан мүнгэ зөөри тон богонихон болзор соо, жэлэй туршада аша туһаяа харюулха байна.

Долоон жэлэй түсэбөөр Улаан-Үдэдэ үшөө арһа элдэхэ, гутал оёхо комбинат баригдахаар хараалагдаха аад, зарим тэды шалтагаанаар хүсэндөө хүргэгдэжэ шадагдабагүй. Табан жэлэй түсэбэй проектдэ хэрэгтэй материал бэлдэхэ үедэ комбинат бэшэ, харин гуталай фабрика бариха дурадхал оруулагдаһан байна. Тиихэлээрээ комбинадай барилга тухай асуудал хүсэд шиидхэгдэхээ болино. Бодото дээрээ арһа элдэдэг үйлэдбэри байгуулга түрүүшын ээлжээнэй асуудал байһан. Манай эндэ арһа элдэхэ, гутал оёхо комбинат байгуулхада алишье талаараа ашатай туһатай байхаар багсаагдана. Аяар холоһоо гутал асарагдахаяа болихо, промышленность хубаарилгын талаар ехэ алхам хэгдэхэ байгаа. Гэбэшье ерээдүйн комбинадай үни хада бэлдэгдэһэн проектнэ даабариин хүсэн, илангаяа арһа элдэхэ үйлэдбэриинхинь мүнөөнэй эрилтээр ондоо байха ёһотой. Зүүн Сибирьтэхи гутал оёдог фабриканuудай эрилтэ хангаха асуудалтай заатагүй холбогдохо зэргэтэй. Тодорхойлон хэлэбэл, комбинадай булгайр гаргадаг заводойнь хүсые жэл соо нэгэ мянган тонноор, гуталайнь фабрикынхиие—3 миллион паараар багсаагаа һаа, таарамжатай гэжэ һанагдана. Союзай хүнгэн промышленностиин министерствын тус асуудалые бүтэхэ тээшэнь шиидхэхэ байһанда найдахаар.

Дурсагдагша предприятинуудай барилга экономическа ехэ районой хүнгэн промышленностиие хүгжөөлгын шухала асуудал гэжэ харагдаха ёһотой.

Шэнэ табан жэлэй туршада республикынгаа эдеэ хоолой промышленностиин олохон предприятинуудые шэнэдхэн хубилгаха ба шэнээрһье бариха шухала. Республикымнай мяханай промышленностьда ехэ хубилалта болохоор хараалагдана, Наушкада мяханай багахан комбинат баригдаха.

Һүнэй промышленностиин гол фонднуудые ехээр үргэдхэхэ, бүхы город, ехэ тосхонуудта һүнэй заводуудые бариха, тоһо, сыр гаргадаг заводуудые шэнэдхэн хубилгаха шухала.

Загаһанай баялигые арьбадхаха, нэн түрүүн Байгал далайда загаһа үсхэбэрилгэ — Буряадай республикын тус промышленностиин табан жэлэй гол зорилго болохо байна. Энэ асуудалаар РСФСР-эй правительствын абаһан тогтоолой ёһоор Байгалай эрье шадар загаһа үсхэбэрилхэ гурбан завод баригдажа, омоли, һэлбэрүүн, хилмэ загаһануудые олошоруулха арга олдохо юм.

Дээрэ дурсагдагша заводуудые саг болзор соонь барижа, ашаглалгада үгэхын тула мүнөө Россин Федерациин загаһанай ажахын Министерство гүйсэд хүрэхэ мүнгэ һомолхо тон шухала болоно. Табан жэлэй туршада уһа сооромнуудтэ загаһа үсхэбэрилдэг гүрэнэй ажахынуудые байгуулха талаар хараалагдаһан проектнүүдые бэелүүлхэ хэрэг гарана.

Республикын эдеэ хоолой промышленностиин бэшэ һалбаринууд табан жэлэй туршада баһал шухала зорилгонуудые бэелүүлхэ ёһотой. Тусхайлан хэлэбэл, Бэшүүрэй саахарай заводой үйлэдбэриие түүхэй эдээр хангаха бааза бэхижүүлжэ, энэ предприятиие аша үрэ ехэтэй болгохо шухала. Мүнөө ашаглалгада үгтэжэ байһан витаминна заводые шасарганаар гүйсэд хангадаг болохо асуудалда анхарал хандуулхаар болоо.

Эдеэ хоолой ба хүнгэн промышленностиин хоорондохи харилсаа холбоонай, тэрэниие хангадаг хүдөө ажахын бааза бэхижүүлхэ тушаа асуудал онсо анхаралда абтаха болоһоор үнинэй. Юуб гэхэдэ, эдэ промышленностиин хэрэглэдэг түүхэй эдэй хэмжээн жэл ерэхэ бүри дээшэлнэ. Үйлэдбэриин хэмжээнэй дээшэлхэ бүри продукциинь ассортимент олошоруулагдаха, шанарынь улам һайжаруулагдаха ёһотой. Мүнөөшье дурсагдагша промышленностьда юрын нооһон, ороохо тариан, мяхан хэрэгтэй бэшэ, харин тусхай сортын эдэ зүйлнүүд элбэгээр хэрэглэгдэхэ болонхой. Ушар иимэһээ хүдөө ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб дотор промышленностиие түүхэй эдээр хангаха ниитэ тоо, баримта соо ассортиментын ба шанарай талые харалсаха шухала.

Ингэжэ Буряадай АССР-тэ гүйсэд хүгжэнги хүнгэн, эдеэ хоолой промышленность байгуулга — табан жэлэй гол зорилгонуудай нэгэн байха болоно. Энэ зорилгые бэелүүлхэдээ республикымнай индустриальна хүгжэлтэ ехээр дэбжэхэ байна.

Г. РАДНАЕВ,
БКНИИ-гэй экономико болон географиин ахалагша научна сотрудник.

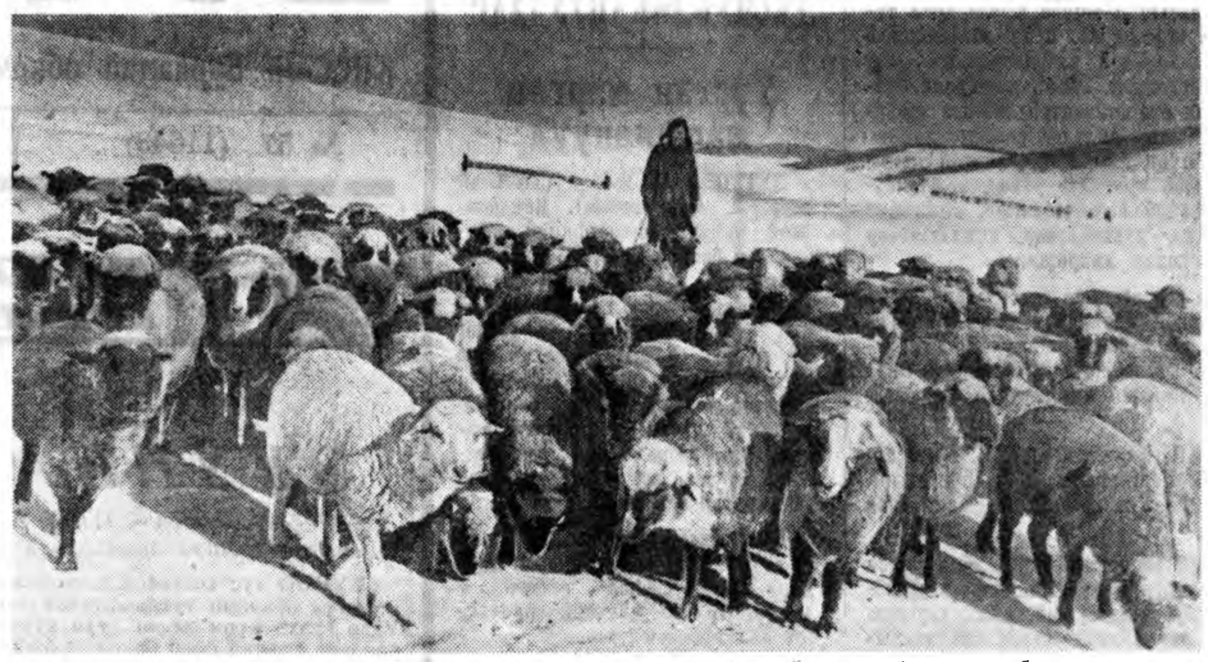

Хонин һүрэг—манай баялиг. Шэнэ табан жэлдэ Хориин аймагай хонид бүри олон болгогдохоор хараалагданхай. Энэ зорилгоёо амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө аймагай олон тоото малшад оролдожо байна. Тэдэнэрэй дунда Хэжэнгын совхозой 4-дэхи отделениин бэрхэ хонишон Доржи-Ханда Жамсаранова магтаалтай ябана. Мүнөө эндэ түл һайнаар абтана. Байгша ондо100 хонин бүриһөө 88 хурьга түлжүүлхэ гэһэн уялгаяа хонишод холо үлүүлэн дүүргэхээр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Д-Х. Жамсаранова хонидоо бэлшээриһээ асаржа ябана.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

АЖАЛШАДАЙ ҺАНАМЖА, ДУРАДХАЛНУУД

Иимэ асуудал шиидхэлтэй

Манай Аха нютаг республикын урда аймагуудта орходоо илгаатай юм. Теэд нютагай эрхэ байдал үшөөл хараада абтанагүй. Юуб гэхэдэ, гүрэндэ тушаагдаха мал аяар Түнхэндэ абаашагдадаг. Замдаа 20—30 хоногто туугдана. Зундаа хүхэ ногоочой үедэ таргалһан мал намартаа туугдажа ябахадаа шэгнүүрээ нилээд хороодог.

Тиимэһээ Ахаһаа гүрэндэ худалдаха малые холо туужа абаашангүйгөөр, нютаг дээрэнь абадаг болоо һаа, эндэхи ажахынуудта олзо ехэтэй байха һэн.

Д. ДУГАРОВ.

Сагнай болоо

Манай Яруунын аймагай «Победа» колхозые абажа үзэбэл, сабшаланда эзэн ёһоор ханданагүй. Хэды ехэ баялигнай шугы бургааһанда дарагдажа байнаб, намагай уһанда абтанхайб. Энээндэ хүсэд һанал табиха, эдлэгдээгүй юумые гартаа оруулжа элдэхэ сагнай болоо. Мүнөөмнай техникэ зэмсэг олон. Ямаршье хүдэлмэри хэхэ хүнэй һаналаар.

А. ЯМПИЛОВ.

БАРИЛГЫН ХЭРЭГСЭЛЫЕ ЭЛБЭГЖҮҮЛХЭ

Аймагаймнай колхоз, совхозууд болон бусад предприяти, эмхи зургаанууд капитальна барилгада жэл бүри улам ехэ мүнгэ зөөри һомолдог боложо байнхай.Шэнэ барилгые амжалтатайгаар ябуулха хэрэгтэ хюрөөдэгдэһэн модоной хэрэгсэлэй дуталдадаг ушарһаа ехэ һаад болодог Тёос болон барилгын модо мүнөө манай барилгашад Захааминһаа, Сэлэнгэһээ, Бэшүүрһээ шэрэнэ. Тэрэнь хаанашье хүрэнгүй дуташадаг.

Шэнэ барилга саашадаа бүри ехэ, даб дээрэ тоолоһоной ёһоор, 1970 он багаар ганса манай аймагта жэл бүхэндэ 3—3,5 миллион түхэригэй капитальна барилга бодхоогдохоор хараалагдана. Иимэ ехэ барилгые модон хэрэгсэлээрнь дүүрэн хангаха шадалтай тусгаар леспромхоз тогтоохо саг тулаа. Энэ модо болбосоруулгын предприятиин ашаглаха ой тайга манда дутамаггүй, гол харгы замһаа ехэ холо бэшэшье зайда юм Энэ шэнэ предприяти хадаа барилгын монсогор модо, брус, тёос болон бусад хэрэгсэлнүүдые байра дээрэнь болбосоруулаад, барилга хэжэ байһан ажахынуудта дамжуулан худалдабалнь, алишье таладань, гүрэндэшье аша туһатай байха һэн.

А. ПОТЕПАЛОВ,
Зэдын аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ.

КОММУНИСТЫН ДУРАДХАЛААР

— Станци дээрэ поезднуудай түр зуура зогсодог сагые графигаар хараалһанһаа богони болгохо. тиигэжэ тэдэнэй ябасые хурдадхаха шухала болоод байна. Энээн тухай бодомжолжо үзөөыл,—гэжэ түмэр замай Улаан-Үдын отделениин ахалагша диспетчер, коммунист нүхэр Прозоров нэгэтэ диспетчерскэ албанай коллективэй партийна бүлэгэй суглаанай болоходо дурадхал оруулаа һэн.

— Мысовая, Слюдянка станцинуудта энэ хэрэг урдань һайнаар эмхидхэгдэдэг һэмнэй. Дүй дүршэлынь халан абахадамнай яанаб. Болохотойл зүйл гээшэ,—гэжэ диспетчер нүхэр Дружинин тэрэ дурадхалыень дэмжээдхинэ.

Үнэхөөрөөшье, тон зүйтэй, хэмжээ абаагүйдэ аргагүй болоһон асуудал тушаа коммунистнууд анхаралаа хандуулба. Слюдянка, Мысовая станцинуудай партийна организацинуудай секретарьнартай хөөрэлдэбэ, урдань эндэ дэлгэрһэн дүй дүршэлтэйнь танилсаба. Энэ асуудал шиидхэлгэдэ коллективэ али болохоор элсүүлжэ захалба. Теэд шэнэ юумэн ямар нэгэн гасаланда дайрагдадаг ха юм даа. Заримдаа вагон холбогшод үрдижэ ядашаха. Үгышье һаа, станциин хүдэлмэришэд саг соонь вагонуудые бэлэн болгожо үгэхэгүй.

Тиигэбэ ябашье һаа, хүн бүхэн лэ поезднуудые холбохо, бэе бэеһээнь һалгаха гү, али ондоо харгыда оруулха хүдэлмэриие тон лэ түргэнөөр дүүргэхэ гэжэ оролдодог, дүргэжэшье эхилээ. Хоёр хүдэлмэриие зэргэ бүтээхэ технологиие шудалба. Тиигэһээ тиигэтэр поезднуудай саг зуура зогсолго, шэнэ составуудые бүридүүлгэ, иишэ тиишэнь болголго яһала түргэн хэгдэдэг болобо. Жэшээнь, Мысовая. Слюдянка станцинуудай диспетчерскэ албанай хүдэлмэришэд поезд холбохо, таһалха хүдэлмэриин сагые 15 минутаар хаһаба. Энэнь графигаар хараалһанһаа хоёр дахин бага саг болонг бшуу. Мүнөө үедэ түмэр замай Улаан-Үдын отделениие дамжан гараһан, эндэ шэнээр бүридүүлэгдэһэн бүхы вагонуудай 50 процентнь шамдагай түргөөр бүтээгдэхэ дүй дүршэлөөр эмхидхэн ябуулагдана.

Слюдянка—Мысовая участогай поездно диспетчерэй албанай байдаг гэртэ оробоб. Поезднуудай ябалгые харуулһан график дээрэ улаахан табан хошуунууд зураатай байба. Һонирхобоб. Тэндэ алба хэжэ байһан диспетчер нүхэр Дружинин намда иигэжэ хөөрэбэ:

— Слюдянка станциин коллективэй ябуулһан поезднуудай график дээрэ 25 улаахан табан хушуунууд байна гүб даа? Энэмнай юу гэршэлнэб гэхэдэ, 25 поездые хахад часаар болзорһоонь уридшалан ябуулһан болоно бшуу. Энэ сагыень бүхы вагонуудай тоодо үсхөөд үзыт. Ямар ехэ саг алмагдаба гээшэб?!

Станци бүхэн ингэжэ түргөөр поезднуудые дамжуулан гаргадаг, шамдуугаар бүридүүлжэ холбодог болоо хада али зэргын ехэ ашаан хэрэгтэй газартань сагһаа урид хүргэгдөөд байха, тэрэ алмагдаһан сагтань вагонуудые ондоо ашаа шэрэхээр хэрэглэхэ гээшэ һэм,—гэжэ тэрэ тон бодомжотой юумые хэлэжэ байгаа һэн.

Бодожо шэбшэжэ үзэхэдэм, диспетчершье өөрынгөө хэжэ байһан хүдэлмэриие аша үрэтэйгөөр бүтээхэ, ехэ харюусалгатай, ажахын удха шанартай хэрэг даажа байнаб гэжэ лаб батаар мэдэрхэ ха юм.

Диспетчерскэ албые һайжаруулжа шадаһанай ашаар Мысовая—Улаан-Үдэ гэжэ участок дээрэшье поезднуудые түргөөр ябуулха, үлүү сагта барихагүй, харин бүри богони болгохо гэһэн хэмжээн амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна.

— Түргэн эмхидхэгдэһэн 15 поезд ябуулаад байнабди. Үглөө болотор үшөө нэгэ хэдэниие түргэн бэлдэжэ, графигһаань урид ябуулха һанаатайбди, — гэжэ Мысовая станциин диспетчер нүхэр Макаревич зугаалжа һуугаа һэн.

Партийна бүлэг энэ үүдхэһэн хэрэгээ нягта хиналта доро абанхай, тус хүдэлөөе улам үргэдхэхэ, участок бүхэнэй хэрэг болгохо гэжэ оролдожо байна. Тэрэнь тон зүб. Хоёр участок дээрэ бэелүүлһэн хэмжээ ябуулга хадаа хэдэ мянган поездын ябасые хурдадхажа, арадай ажахын шухала хэдэн арбаад мянган тонно ашаа үлүү ехээр зөөхэ арга, экономическа талаараа удха шанараар угаа ехэ хэрэг болоно бшуу.

Түмэр замай Улаан-Үдын отделениин диспетчерскэ албанай партийна бүлэгэй эдэбхи үүсхэлтэ, түрүү шэнжэ шанартай хэмжээн хадаа 1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проект соо транспорт хүгжөөхэ талаар табигдаһан эрилтэтэй таарана. Тэрээн соо транспортна хэрэгсэлые гүйсэд дүүрэн ашаглаха, миин байлгые, хооһоор гүйлгые эрид хороохо, поезднуудай ябасые хурдадхажа, станцинууд дээгүүр түргэн гаргаха, харгы замай хүдэлмэринүүдые оньһожоруулха тушаа тодо һонорроор бэшэгдэнхэй ха юм. Тэрэ эрилтые хүсэндэнь хүргэхэ гээшэ партийна организацинуудай, тэндэ хүдэлдэг коммунистнуудай сэхэ хабаадаха уялга бшуу. Тэрэниие отделениин диспетчерскэ албанай коммунистнууд тон зүб ойлгоно, аша үрэ ехэтэй хэмжээ бэелүүлжэ байна.

М. СОЛОМЕННЫЙ.

ЗОНОЙ ЭДЭБХИ

Бэшүүрэй аймагай предприяти, колхоз, совхозуудаар үргэн түмэн ажалшадай хабаадалгатай нээмэл партийна суглаанууд хаа хаанагүй үнгэргэгдэжэ байна. Тэндэ 1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа партиин XXIII съездын Директивэнүүдэй проектые дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэнэ. Тиихэ зуураа ажалшад өөһэдынгөө нютагай арга боломжонуудые али болохоор ашаглан, аймагайнгаа ажахын, соёл гэгээрэлэй хүгжэлтые хурдадхаха, арад зоной ажаһуудалай хангамжые улам саашадань һайжаруулха талаар дурадхал һанамжануудаа элирхэйлнэ.

Суглаанууд дээрэ ажалшадай зүгһөө оруулагдаһан зарим хэды дурадхалнуудые тодорхойлбол, иимэ байна.

Охин-Булагай совхозой нютаг дээрэ Харанхын барилгын материалнуудай комбинадай мэдэлэй туфаар барилгын блогуудые үйлэдбэрилэн гаргадаг нэгэ багахан предприяти бии юм. Энэ предприяти Харанхын комбинадһаа таһархай холо оршодог тула мүртэй ударидалга хүтэлбэреэршье хангагдадаггүй, ажалайнь бүтээсэшье дорой, олзо ашагааршье тулюур. Тиимэһээ энэ үйлэдбэриие нютагай промышленностиин министерствын мэдэлдэ шэлжүүлэн, Бэшүүрэй аймагта үгөөд, тэрэнэй бааза дээрэ хирпиисын томохон завод байгуулбал, арадай ажахыда ашагтай байха гэһэн дурадхал оруулагдаба.

Табан жэлэй түсэбөөр республика доторнай шэнэ кондитерска фабриканууд байгуулагдахаар хараалагдана. Эдэнэй нэгыень Бэшүүр тосхондо түхеэрбэл тон ехэ арга боломжотой. Юуб гэхэдэ, тус фабрикые түүхэй эдээр Бэшүүрэй саахарай завод хангаха бшуу. Тиимэһээ эндэхи саахарай заводой бааза дээрэ кондитерска фабрика байгуулхые дурадхана.

Бэшүүрэй аймаг тариан ажал эрхилдэг, хэр угай суутай шэмээшэг тариашадай нютаг. Теэд мүнөө хүрэтэр эндээ ороохо тариа татаха гурилай тээрмэгүй байһаар. Тариагаа холын баазануудта зөөхэ, тиигээд аймагтаа хэрэглэхэ гурил талхаяа Улаан-Үдэһөө шэрэхэ гээшэ алишье талаараа гарзатай, хүдэлмэри ехэтэй байна. Энэ ушарые харалсан, Бэшүүр тосхондоо өөрын аймагай тээрмэтэй болохые нютагай арад зон дурадхаа.

Аймагнай мал һүрэгөөрөө баһал нилээд хүгжэнги. Адууһа малай тоо толгой саашадаа улам олошоруулагдаха. Малай тэжээл элбэг ехээр үйлэдбэрилэгдэдэг болохо. Гэбэшье мүнөөнэй байдалаар абажа үзэхэдэ, малнай комбинированнэ тэжээл нилээд ехые хэрэглэдэг байна. Теэд иимэ тэжээл бэлэдхэхэ, зөөхэдөө аймагай колхоз, совхозууд үлүү ехэ гарзада ороно. Аймаг соогоо комбинированнэ тэжээлэй заводтой болохо тон шухала. Энээниие аймагай табан жэлэй түсэбтэ оруулхые хүдөөгэйхид һанамжалба.

Аймаг дотор бии гурбан совхозууд тус тустаа шубуунай фермэнүүдтэй. Энэнь алишье ажахыда олзо оруулдаггүй, ходо гарзатадаг. Юуб гэхэдэ, тахяа, шубуу түд бүридөө олоор бариха арга нүхэсэлөөр муу. Тиимэһээ эдэ гурбан совхозой шубуунай ажахые али нэгэндэнь хамтадхан, томоруулһан эрхилүүлбэл ашагтай байха бэлэй гэһэн дурадхалнуудые совхозой хүдэлмэрилэгшэд оруулна.

Даб дээрэ ороһон олоной һанамжа дурадхалнуудай гол удхань иимэ. Мүнөө аймаг дотор Директивэнүүдэй проект шудалалга үргэлжэлһөөр. Нютагай арад зоной дунда 450 агитаторнууд ойлгууламжын хүдэлмэри таһаралтагүй ябуулна. Мүн аймагай түбһөө пропагандистнууд, эдэбхитэдэй 37 хүнһөө бүридэһэн бүлэг хүдөө нютагуудтахи предприяти, колхоз, совхозуудаар ябажа, шэнэ табан жэлэй түсэб тушаа XXIII съездын Директивэнүүдэй проектые тайлбарилан, үргэн олониитэдэ ойлгуулха лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

Түүхэтэ съездын нээгдэхэ үдэр ойртожо байна. Энэ үедэ хүн зоной эдэбхи үүсхэл улам хүсэтэйгөөр бадаран, түрэл партиингаа түүхын алдарта үдэрые ажал хүдэлмэриин амжалта, илалтаар угтахын түлөө шармайн оролдоно.

Б. САНЖИЕВ.
КПСС-эй Бэшүүрэй райкомой секретарь.

Хойто-Байгалай геологууд холын аян замда гарахаар бэлдэжэ байнхай. Үбэлдөө хэгдэхэ хүдэлмэреэ дүүргэжэ, шэнжэлгэ тобшолол хээ. Тэдэнэр нёдондо Байгал шадар графидай шэнэ хэбтэшэ олоо һэн. Геологосъёмочно партиин геолог Жамбал Цыбенович Бабуев материал шэнжэлхэ түгэсхэлэй ажал дүүргэжэ байһан юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ж. Ц. Бабуев.

В. ГАУЧЕНОВЭЙ фото.

Аймагуудай газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

„МҮНӨӨДЭРЭЙ ШУХАЛА ЗОРИЛГ[О]

Иимэ гаршагтай статья ... нын аймагай «УЛААН ТҮЯ[А]» ... зетын түрүүшын хуудаһанд... логдобо. Статьягай автор ... райкомой секретарь нүхэр ... Бодров шэнэ түсэбтэ табан ... үедэ аймагай колхоз, сов... промышленна предприя... ямар хэмжээтэйгээр хүгжи... һан тухай хөөрэнэ.

Аймагай колхоз, совх... эбэртэ бодо малай тоо тол... бан жэл соо 24,2 процент, ... һүрэг 17,3 процент үдха... Тиихэдэ мяха абалга, гүр... шаалга 24,5 процент, ... процент, нооһо—31 проц... болохоор хараалагдана.

Аймагай геологууд Озер... нютагтахи ашагта малтама... хэбтэшые тодорхойлжо ... шэнэ газарнуудта бэлэрэл... хэ. Яруунын нуурнуудта ... рэлэй, олзобори ехэтэй заг... дые үсхэбэрилхэ хүдэлмэри... нөөр эмхидхэгдэхэ юм.

ШЭНЭ ПРОДУКТНУУД[ТА] ҮРГЭН ХАРГЫ

СССР-эй арадай ажахые ... жөөхэ табан жэлэй түсэб ... партиин XXIII съездын Ди... вэнүүдэй проект дотор ... риин аша үрые дээшэлүүлх... нэй техническэ хэмжээ ... рүүлха, хурдан түргэнөөр ... ческэ шэнэ продукци бү... нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ анхар... хандуулагдана. Модоной ... һонһоо техническэ ха... плиткэнүүдые үйлэдбэрил... галаг болохо ёһотойбди. Эн... модо болбосоруулгын үл... хэгдэхэ арадай ажахыда ... предприятида олзотой ... байха зэргэтэй. Тиимэһээ эн... дукци үйлэдбэрилхэ тус... түргэнөөр бариха хэрэгтэй ... Гэн гэтэр «Забайкаллес» ... тон өөдэгүйгөөр энэ ба... мүнгэ һомолно гэжэ Онох... доной комбинадай директор ... Титенко Загарайн аймагай ... РЕД» газетэдэ толилһон ... соогоо ажаглалта оруулаа.

Агитаторнууд ... ажалшадай ду[нда]

Хонхоло тосхондо аги... тив бии юм. Тэрэнэй бү... багшанар, медицинскэ хүд... лэгшэд, «Искра» колхозой ... жэлтэд хамтадаа 42 агитат... но. Тус агитколлективые Х... найман жэлэй һургуулиин ... тор нүхэр Ф. Я. Варфолом... тэлбэрилнэ.

Лектор болон агитаторн... хонойнгоо хүн зоной дунд... ойлгууламжын ехэ хүдэл... хидхэн ябуулжа байна. ... мүнөө үеын гол зорилгон... шэнэ табан жэлэй түсэб ... партиин Директивэнүүдэй ... тые ажалшадта ойлгуулх... мэри болоно. Агитаторн... гууламжын хүдэлмэриие ... зойнгоо, аймагайнгаа ... тай тон холбоотойгоор ... гэжэ Мухар-Шэбэрэй ... «ЛЕНИНЭЙ ЗАМ» газет... гаа номерто мэдээсэбэ.

КОМБИНАДАЙ ЭРИ[ЛТЭ]

Хүдөө нютагуудта хүн ... ажаһуудалай хэрэглэмж... галгын хэмжээе табан жэ... шада гурба дахин дээшэл... һэн эрилтэ партиин Ди... нүүдэй проект дотор ... Хүн зоной ажаһуудалай ... жые хангаха Сотниково ... комбинат ямар байдал... гэжэ хаража үзэлтэй. Ур... һэн долоон жэлэй түсэб ... жалтатайгаар дүүргэгдэ... гэбэшье хүн зоной захил... бүтээгдэдэггүй шанар м... дукци гаргадаг тулада... шүүмжэлэгдэдэг байгаа. ... валенка даралга дээрэ ... ехэ.

Ушарынь юуб гэхэдэ, ... абтаһан валенка дарал... томатическа станок ха... хэмжүүрэй оньһоной ... дэг колодконуудгүй ... жэл соо тэдэниие абах... ябуулга хэнэбди. Бүтэн... бинадай түхеэрэлгэ ... үнгэрхэдөө 1861 ондо бүт... үридэг станок бии юм. К... хүтэлбэрилэгшэд хэдэн ... шада захил хэжэ бай... байдалшье муу.

Энээн тушаа анхарх... гай промышленностиин ... ствэдэ эрилтэ табиһан ... надай парторганизаци... нүхэр Старцевагай ста... Үдын аймагай «КО[М]... МЫН ТУЯА» газетэ өөр... даһанда толилбо.

Николай ЗИМИРЕВ— МОДОШО ДАРХАН

ҮЛМЭРХЭН наһатай Николай тиихэдэ үшөө сэрэгэй албанда ошоогүй ябаа. Дуугай аалин аба-ри зантай, хэхэ гэһэн ажалаа абяагүйхэнөөр дүүргэжэрхихэ ду-ратай һэн. Үлүү зан гаргажа яба-дагыень нютагайхиднай бүри һа-надаггүй...

Хүдэриин совхоздо прорабаар ажаллажа эхилхэтээ хамта нюта-гай хүбүүдые суглуулжа, барилга-шадай бригада эмхидхэхэ тухай тэдэн зурхэнһөө хөөрэлдэхэ гэжэ оролдобоб. Теэд хөөрөөмнай бирабагүй. Бултадаа арсаба. «Энэ тэрээгээр зайгуултажа, үлүү мүнгэ һуулиха дуратайшуул олон ха юм. Дунда Ази-һаа, Кавказһаа хүнүүд ерэнэ бшуу» гэхэ мэтые дуугаралсаад тараа бэ-шэ. Юундэ мүнөө боло-тор өөрын клуб үгы бибди? Ганса малай байрануудые барюул-һаа ондоо юумэ мэдэхэгүйт гэ-жэ гомдоошодшье олдобо.

Хүн зон гээшэмнай тад ондоо болоо бшуу. Соёл болбосоролойнь эрилтэ үдэрһөө үдэртэ ургана. Ганса малай байрануудые барюул-һаар үнгэргэхэ бэшэ. Эрилтыень хангангүй байхын баһа аргагүй. Яахабши! Малай, хонидой байра-нуудые, культбазинуудые бариха хэрэгтэй. Тиихэдэ баһа шэнэ клуб... Теэд хаанаһаа өөрын ба-рилгашадтай болохо гээш-бибди? Материал бэлдэхэ хэрэгтэй. Эндэ эндэһээ ерээшэдэй олонхид «хоёр гарлаад» ябашадаг мэхэтэй юм.

Нэгэтэ Николай Зимиревтэй ушараад, мүн лэ баһа барилга ту-хайгаа дурадхабаб. «Цыдып Аюшеевич, та өөһэдөө һайн мэ-дэнэт. Би ямар барилгаша боложо шадахабиб. Оройдоо зомгоолшье хайжа үзөөгүйлби. Хүншье боло-һоор һүхэ гартаа барижа туршаа-гүйб» гэжэ ээм мүрөө хабшаба. Һүүлдэнь дуулахадам, тэрэмни сэрэгэй албанда ябашаһан байгаа.

* * *

Тэрэ гэһэнһээ хойшо гурбан жэл үнгэрбэ. Сэрэгэй албанһаа бусаһан хүбүүдэй олонхинь, мэдэнэгүйб, юундэшьеб даа хүдөө нютагта то-родоггүй, хото город уруу ябуулта-даг заншалтай болонхой. Тиимэ ушар манайшье совхоздо байрал-дана. Ямар арга бэдэрхэб? Хай-шан гэжэ залуушуулаа торгоохоб? Һаяшаг сэрэгэй албанһаа ерэһэн Николайшье баһа город арлижа болохо. Хайшан гэжэ хара хүсөөр барилтайб? Заатагүй хөөрэлдэхэ шухала. Тиимэ һанал совхозой парткомые баһа амар һуулгабагүй.

Нэгэ үглөөгүүр Хамниеадайн хо-нидой байрада ерэхэдэмни Нико-лай Зимирев намайе хүлеэжэ бай-ба. Юугээ бэдэржэ иишэ ерээб? Тиихэдэ эндэ шэнэ байра баригда-жа байгаа. Харан гэхэдэм, Нико-лай гартаа һүхэ баринхаи, модо хайжа, зомгоол шэдэлүүлжэ бай-ба. Гурбан жэлэй саада тээ гар-таа һүхэ барижа туршаагүй яба-һан хүбүүмнай ёһоорхон оншо дү-рэтэйгөөр хайжа байбал. Зуруул мэтэ тэгшээр заһажархина.

— Гартаа һүхэ барижа шадаха-шьегүй аад,—гайха тагна ехэ,—наринаар хайха гээшэшни... Ша-майгаа город арилшоо юм гү гэжэ ябаалби,—гэжэ шоглон һагад энеэ-хэдэм, урдаһаам иигэжэ дуугар-бал даа:

— Хүнгэн ажалай, үлүү мүнгэ-нэй хойноһоо намнаха хүдхэшүүл-тэй намайгаа жэшэхээ һанаа гүт? Үгы даа, тиигэжэ ябаха һэшхэл намда байхагүй.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо Николай Зимирев барилгашанаар ажалла-жа эхилээ бэлэй. Жэлһээ жэл бү-хэндэ хэды олон шэнэ гэрнүүд, малай, хонидой байра, холын хү-дөө отара, гүүртэнүүдтэ культба-зануд, бани, медпунктнүүд ба-ригдана гээшэб. Һүүлшын дүрбэн жэлэй туршада 693,4 мянган тү-хэриг шэнэ барилгада, заһабарил-гада гаргагдаһан юм.

* * *

Үшөөшье баригдаагүй юумэнүүд яһала олон. Табан жэлэй зорилго-нууд ехэ. Барилгын материалаар хүсэд хангагдахын тула үбэлдөө барилгашад өөһэдөө тайгада га-раха, модо унагааха, тэрэнээ зөө-хэ ушартай.

Бар хара тайга. Хэнээ тиишэ эльгээхэбибди? Шоно хүлдөөмэ хүйтэн. Тиихэдэ саһан хэзээ хэ-зээнэйхиһээшье ехээр ороо.

—Үбэлһөө үбэлдэ ша-майем тайгада гаргажал байха, Шамһаа ондоо хүн олдодоггүй юм гү?—гэжэ Николайн һамган арсахаа һа-наба.

Тиигэбэ ябашье Николай Зи-мирев сугтаа ажалладаг хүбүүдээ дахуулаад тайгашалаа бэлэй. Ту-шаалдаһан модо унагаахагүй, һай-нуудыень шэлэхэ хэрэгтэй. Модо унагаагшадай бригадые даагша барилгада хэрэглэгдэхэ гэжэ һа-наһан хондоовонуудые өөрөө шэ-лэхэ, тэмдэглэхэ ушартай юм. Ган-са унагааха бэшэ. Гэшүүһэдһээнь сэбэрлэгдэһэн модонуудаа суг-луулха. Тиигээд тэрэнээ шэрэхэ. Үдэр бүхэнэй ажал. Бүхы энэ хэ-рэгүүдые Николай Зимирев хүтэл-бэрилдэг. Бултадаа эбтэй эстэй-нүүд. Тиимэ байгаагүй һаа, ямар-шье ажал урагшатайгаар ябадаг-гүй бшуу.

«Хайшаашье ядахагүй хүн шуу» гээд Николай тухай хүдэриин-хид хэлсэдэг. Зүб даа. Ганса һүхэ барьяд, модо хайха бэшэ, гадна модо унагааха, шулуушан, штука-турщигай ажалые яһала наринаар бүтээжэрхидэг шадабаритай. Тии-мэһээ барилгашадай олонхинь тэрэ-нэй бригадада орохоо эрмэлзэдэг юм.

Ц. ЦЫДЕНЖАПОВ,
Хяагтын аймагай
Хүдэриин совхозой прораб.

Мүнхэ хүйтэн газарта газопровод

«Хүхэ түлишые» дамжуулдаг Промышленный — Якутск — Пок-ровск гэжэ дэлхэй дээрэхи эгээн хойто талын магистральда хэдэн арбаад километртэ соргонууд та-бигдаа. Ямар дайдада эды шэнээн утатай соргонууд табигдаа гээшэб! Холын хойто зүгэй эгээн лэ бэрхэ-тэй хэсүү эрхэ байдалда барилга-шад хүдэлмэрилөө. Амяа абахын бэрхэтэй шанга хүйтэн болодог. Мүнгэнэй уһанай столбик Цельсеэр 60 градус хүрэтэр доошоо унадаг байна. Соргонуудые табиха зам-дань гэдэдэггүй, мүнхэ хүйтэн бай-даг газар, шэрэнги бүтүү ой тайга дайралдадаг. Дальний гэжэ 148 километр ута-тай участогта соргонуу-дынь газарай хүрьһэн дээгүүр гарадаг байна Тэрэнэй тусхай тулга-нуудые Виталий Зубо-вай барилга-хабса-ралгын бригадада бэ-лэдхэдэг, табидаг юм Бригадын коллектив комсомолой путевкоор ерэһэн 18 залуушуул-һаа бүридэнэ. Зурагууд дээрэ: яхад комсомолой эльгээһэн түлөөлэгшэ Николай Евсеев, бригадир Виталий Зубов (баруун гарһаа). Газопро-водто хэрэглэгдэхэ сор-гонуудые шэрэжэ яба-һан автомашина.

ТАСС-ай фотохронико.

ҮХИБҮҮДЭЙ ҺАЙН ҺУРАХА— ЭХЭ, ЭСЭГЭНЭРЭЙ ОРОЛДОЛГОҺОО

ҺУРГУУЛИ БА БҮЛЭ

Хүн бүхэн үхибүүдээ һайнаар һур-гаха, хүмүүжүүлхые оролдодог юм. Тиигэнгүй яахаб. хэншье һайнаар һураһан үхибүүдээрээ омогорхохо, баясаха. Тиимэһээ түрэлхидшье, баг-шанаршье энэ харюусалгата хэрэгые зүб ойлгодог. үхибүүдые һайнаар һургахые эрмэлзэдэг.

Манай хойто голой найман жэлэй зарим классай үхибүүд бултаараа һайнаар һурана, нэгэниинынь «2» гэһэн сэгнэлтэ абанагүй. Бэшэ клас-суудайхидшье гээгдэхэгүйе оролдоно. Илангаяа 1-дэхи, 3-дахи классай һу-рагшад шалгарна. Энэ талаар баг-шанар Р. Л. Шобонова, С. А. Цыби-кова гэгшэд ехэ оролдолго гаргана.

Гэхэтэй хамта энэ амжалта ган-са багшанарһаа дулдыдана бэшэ, ха-рин һурагшадай эхэ, эсэгэнэр ушар-гүй ехэ туһа хүргэнэ. Багшанар, гэр-тэхин хамтаржа, һанаа бодолоо ни-лүүлхэдээ, ямаршье үхибүүдые һайн һураха шадалтай болгожорхидог бай-һаниинь хэндэшье мэдээжэ.

Жэшээлбэл, 3-дахи класста Саша Ангархаев һурадаг. «Таба», «дүр-бэ» сэгнэлтэһээ доогуур тэрэ абадаг-гүй. Хүбүүнэй эсэгэ Бадма Дагбаевич Ангархаевтай хөөрэлдэхэдэ. ехэ ая-тай зохид юм. Үхибүүдтээ хайшан гэжэ хандадаг, хөөрэлдэдэг тухайгаа зугаалжа үгэдэг. «Бидэ, үбгэ һам-ган хоёр, айхабтар ажалтай хүнүүд гээшэбди. Найман үхибүүтэйбди. Би өөрөө үглөөниһөө эхилээд, үдэшэ болотор трактораа жолоодожо ябаг-шаб. Һамгамни, Гомбо-Жап үхибүү-дээ хубсалуулха, эдеэлүүлхэ юм. Ба-һал сүлөө саг байдаггүй. Тиигэбэ ябабашье бидэ, зай забһар олоожо, һургуулида заатагүй ерэдэгбди. Баг-шанартайнь зохидоор хөөрэлдэжэ, туһатай зүбшэл абадаг гээшэбди. Ингэжэ багшанартайнь хөөрэлдэжэ, үхибүүдээ шалгажа байгаагүй хада, тэдэндээ «мэхэлэгдээдшье» байхадаа болохош. Заримдаа муу сэгнэлтэ аба-һан аад, нюужархиха, тоомоо таһар-жархиһан аад, хэлэхэгүй. Эдэ бүгэдыень саг соо ойлгоод, таараха хэмжээ абахада хэды туһатай гээ-шэб!»— гэжэ тэрэ хэлэдэг.

Бадма Дагбаевичые хойто-голой-хид ехэ хүндэлдэг, сэгнэдэг байна. Энэ нүхэрнай хоёрдохёо түрэлхидэй комитедэй түрүүлэгшээр һунгагдаад, энэ бэрхэтэй, хүндэтэй ниитын ажа-лые оролдосотойгоор дүүргэжэ байдаг юм. Энэ нүхэрэймнай табан үхибүү-дынь тус һургуулида һурадаг, бул-та һайнууд.

Манай түрэлхидэй комитедэй бэ-шэшье гэшүүд һайнаар ажалладаг. Тэдэниие нэрлэбэл, Д. Д. Маншеев, Д. Ж. Шохонов ба бусад болоно.

Дамби Жамсаевич Шохонов һур-гуулиин үхибүүдтэ һонирхолтой найр наада хэхэдэ ехэ туһалалсадаг. Тэ-рэнэй оролдолгоор Октябриин ба шэ-нэ жэлэй найрнууд гоёор үнгэрөө. Илангаяа шэнэ жэлэй найрта нүхэр Шохоновой оролдоһониие тэмдэглэ-мээр. Энэ үеэр тосхоноймнай хоёрхон магазинууд хоюулаа, тоололгондо хаагдаба. Үхибүүдтэ бэлэгэй конфе-тэ, яблоко, ёлкын нааданхайнуудые мори, шаргаа хүллэн ябажа. Ту-ран, Мондо гэжэ 100-аад модоной газарһаа худалдажа асарба.

Дамби Жамсаевичай һамган Дул-ма Мыжитовна Махарова эхэ, эсэгэ-нэрэй университедые толгойлно. Тус университет һарадаа хоёр дахин хэ-шээл үнгэргэдэг. «Үхибүүдэй һай-наар һурахада яажа туһалхаб», «Үхибүүдэй сагаа хубаахадань ту-һалха», «Хэдэр, сухалтай үхи-бүүдые яажа номгон, даруу болго-хоб» гэхэ мэтэ һонирхолтой лекци-нүүд уншагдадаг.

Шохоновтон зургаан үхибүүтэй юм. Тэдэнэй гурбаниинь манай һур-гуулида: Доржо—8-дахи, Гена—5-дахи, Дарима—4-дэхи класста бул-тадаа эрхим һайнаар, нээрээшье жэшээ абамаар һурадаг юм. Журам һайнтай, хүндэшэ, арюун сэбэрээр ябадаг үхибүүд.

Коммунист Д. Д. Маншеевэй булэ үхибүүдээ хүмүүжүүлхэ талаар жэ-шээтэ. Маншеевтэн арбан үхибүүтэй: найманиинь өөлынхинь, хоёрынь үн-шэн үхибүүд байһыень хүмүүжүүл-һэн юм. Хоёрынь институт дүүргээд ажалланад, нэгэ хүбүүниинь багша-нарай институтдай хоёрдохи курс дүүргээд, мүнөө совет армиин албан-да ябана. Бэшэ үхибүүдынь тосхо-нойнгоо һургуулида һайнаар һура-над. Нүхэр Маншеевэй үхибүүд һай-наар һурахаһаа гадна, ажалда ду-ратайнууд юм. Зун болохотой сасуу тэдэнэр малда, үбһэндэ ябажа, эхэ эсэгээ баярлуулдаг.

Доржо Дармаевич Маншеев хэды сүлөөгүй байбашье, һургуулида ерэ-жэ, һурагшадтай хөөрэлдөөнүүдые хэдэг. В. И. Ленинэй музейдэ орожо хараһанаа, дайнда ябаһанаа һонир-холтойгоор хөөрэдэг байна.

Эдэбхи ехэтэй эхэ, эсэгэнэрые тоолохо болоо һаа, олон даа. Тэдэнэй нэгэ хэдыень нэрлэбэл, нүхэд Бадма Сыренович Маншеев, Долгор Сыре-новна Маншеева, Иринчин Федоров-на Бильдуева, Базар Дубшинович Осоров, Загда Сыренович Маншеев, Бадма Нанзытовна Дугарова, Долгор Сандановна Аюшеева, Бата Сыренович Маншеев ба олон бусад.

Үхибүүдэйнгээ хүмүүжүүлгэдэ оролдосотойгоор хабаададаг дээрэ-һээнь. тэдэнь һайнаар һурадаг, жу-рамтайгаар ябадаг. Иимэ эхэ, эсэгэ-нэрэй үхибүүд бэшэндэ орходоо һү-бэлгэн, ухаатай, бэлиг шадабаритай байдаг юм. Юундэ тиимэб? Эхэ, эсэ-гэнэрынь үхибүүдэйнгээ һуралсалда ехэ оролдодог, хаба зэргээрээ туһал-даг бшуу.

Үшөө иимэ жэшээ байна. Табада-хи класста һурадаг Доржо Дуга-ров ото «5» сэгнэлтэдэ хүртэдэг. Тэрэнэй эхэ Бадма Нанзытовна иигэ-жэ хөөрэнэ:

— Би хүбүүнэйнгээ дневник, тет-радинень, номуудыень үдэр бүхэндэ харадагби. Һайн сэгнэлтэ абаад ерэхэ-дэнь, һайрханагүйб, ехэ баярладаг-би. Гэрэйнь даабариие арюун сэбэ-рээр лэ хүүлхые оролдодогби. Хү-бүүнтээ саг үргэлжэ хөөрэлдөөд, һур-гуулиинь һонинуудые мэдэхэһээ гад-на, олон предмедүүдээр юу ойлгоһы-ень хэлүүлжэрхидэг байнаб. Урок бүхэндэ һурагшаһаа асуужа байха ар-га багшада үгы ха юм даа. Тиимэһээ хүбүүмни ойлгоһоноо намдаа хөөрэ-жэ, ухаан бодолоо, үгэ хэлээ хүг-жөөжэ байг лэ! Намайе дан сүлөө-тэй хүн гэжэ бү һанагты. Бэшэндэл адли ажалтай хүн гээшэб. Тосхо-нойнгоо пекарнида хүдэлнэб, бари-һан хилээмыемни амталһаншье бай-хат...

Эхэ, эсэгэнэр үхибүүдэйнгээ һайн һурахада ганса туһална бэшэ, харин хаба шадалаараа байжа, түлеэ зал-һа бэлдэлсүүлдэг, бага сага заһабарил-гыншье хүдэлмэринүүдые хүүлдэг юм. Ганса үнгэрэгшэ хабар һургуу-лидаа 420 кубометр түлеэ хахалжа табяа һэн. Бүхы хүдэлмэриинь сэг-нэһэниинь 734 түхэригэй болоо бэ-лэй. Хүлһөө гоожуултараа туһалал-саа гэбэшье, тэрэ мүнгэнһөө нэгэшье сагаан абангүйгөөр, һургуулиингаа тусхай жасада оруулһан байна. Тэрэ зөөриин ашаар 27 үхибүүд дулаан хубсаһатай болоһон, мүн һуралсалай-шье хэрэгсэлнүүд худалдажа абта-һан байна. Жэшээнь. 1965 ондо тус һургуулиин һуралсалай гарзада 400 түхэриг һомолгдоһон байгаа һаа, 1288 түхэригтэ һуралсалай юумэ-нүүдые абажа шадаһан байна. Ингэ-жэ манай эхэ, эсэгэнэр һургуулияа түбхинүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа ору-улан байдаг, саашадаа оруулхашье.

Гэхэтэй хамта эхэ, эсэгэнэр бүхэн өөрынгөө уялгые зүбөөр ойлгожо, үхи-бүүдээ һайнаар хүмүүжүүлжэ байна гэхын аргагүй. Тэдэнэй зариманиинь һургуули руу нэгэтэшье хүлөө та-бидаггүй, ехэл ажал хүдэлмэридөө тухашаржа ябаһанаа шалтагаалдаг. Үхибүүдэйнгээ ямараар һуража бай-һыень мэдэдэггүй, мэдэхээшье орол-додоггүй, тэдэнээ гэрэйнгээ ажалда зарадаг, бэшэгыень һайнаар үзүүл-дэггүй гээшэ. Али нэгэ һурагшын архи уухые, тамхи татахые хараһаар, үзэһөөр байгаад, хорижо болюулдаг-гүй эхэ, эсэгэнэр тушаалдадаг.

Тээсгэн нэгэ һаалишан эхэнэрэй (нэрыень дурдаадшье яалайбди) гур-бан үхибүүдэй эгээн ехэнь архи уу-гаад, ама халамгай ябаһан байна. Тэ-рэ һурагша баригдаад, һургуулиин-гаа багшанарай зүблөөндэ, комсомо-лой комитедтэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, нэгэ хэдэн хоногоор һургуулиһаа хаягдаһан байгаа. Тэрэнэй эхэ үхи-бүүнэйнгөө замые ойлгуулжа, алдуу-ень заһахын орондо, али болохо ар-гаар тэрэнээ сайруулжа, «муу муу-хай, үгытэй ядуу хүнэй» үхибүүнэй хойноһоо оробот гэжэ гомдоһон баг-шанарые хараабан юм. Үшөө тиигэ-хэнь багадаад, нэгэ ноёрхуу, ту-шаалта хүндэ ошожо. «мүргэһэн» гэхэ. Тэрэнь ушар шалтагааниинь һургуулида ерэжэ элирүүлээгүй аад, үргэн ехэ суглаан дээрэ багшанарые баһал хараабан байна. Ингэжэ һур-гуули гэр бүлэ хоёрой хоорондохи харилсаан хэрэггүй юумэн дээрэһээ муудаад, бэе бэеынгээ хүдэлмэридэ һаад тохоор ушаруулдаг гээшэ.

Һургуулиин хүдэлмэридэ, багшана-рай ажалда дутуушье юумэ ушарха-даа болохо. Теэд хэды тиимэшье һаань. эхэ, эсэгэ үхибүүдэйнгээ саа-шадахи харгые һанажа, хэды сухал-дабашье, һургуулида ерэжэ, ушар мүрыень захаһаань захадань хүрэтэр элирүүлхэ ёһотой бшуу. Тиигэхын орондо үхибүүдэйнгээ хараһаар, шаг-наһаар байтар һургуулиинь, багша-нарыень муушалдаг гээшэ. Тиимэ дээрэһээ үхибүүд һургуулидаа эти-гэл үгы болодог, муугаар һурахань, тоомоо таһархань үлүүдэжэ эхилдэг.

Шэнэ табан жэлэй түсэб тушаа Директивэнүүд соо арад зониие эр-дэмдэ һургажа, тэдэнэй культурно-техническэ хэмжээе дээшэлүүлхэ зо-рилго табигдажа байна. Бүгэдэ нии-тын уялгата дунда һуралсал бэелүүл-һэнэй ашаар энэ зорилго бэелүүлэг-дэхэ байһаниинь ойлгосотой. Тиимэ-һээ һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэл-мэриие һайжаруулха тухай бидэнэр багшанарай үмэнэ, түсгаар харюусал-гатай зорилго табигдана.

Д. Д. ЛЫГДЕНОВ, багша.
Түнхэнэй аймаг.

Таниие ямараар хангана6?

ЭБТЭЙШҮҮЛ

ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэдэй хоной түб—Октябрьска үйл-өөр жэрылдэһэн табан дабхар зуун гэрнүүдэй нэгэнэй доо-дабхарта радио, фото-товар-нудай томохон магазин бии. Эндэ хэзээ бүхэндэ хүн зон олон, элдэб түхэлэй радиоло, прием-ник, телевизор, магнитофон, үн-бүриин фотоаппарадууд болон элдэб хэрэгсэлнүүдые абажа байдаг.

— Манай магазин нёдондо 475 мянган түхэригэй ба-раа худалдажа, түсэбтэ даалга-бэреа 48,4 мянган түхэригөөр хүлэн дүүргэһэн юм. Мүнөө энэ жэлдэшье ажалнай амжал-татай. Январь һарын түсэб 112,9 процент бэелүүлэгдэһэн,— гэжэ магазиниие дааг-ша Александра Владимировна Бужигеева хөөрэнэ.

Энэ магазин нээгдэһээр орой-дол хоёр жэлһээ дээшэхэн бо-лоо байна. Энэ үе соо магази-ны хүдэлмэрилэгшэд һайнаар ажалладаг, эбтэй эетэй коллек-тив болоожо шадаа. Эрхим хүдэлмэриингөө түлөө коммунис ажалай коллектив гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Эндэ зуу гаран элдэб түрэлэй фото болон радио хэрэгсэлнүүд наймаалагдана. Теэд магази-найнь байра даншье уйтан — оройдоол 58 дүрбэлжэн метр зайтай. Энэнэйнь хахадһаа ехэ хубиинь склад эзэлнэ. Иимэ хабшуу байратай дээрэһээ эд бараагаа һайнаар дэлгээжэ, ажалшадта үзүүлхэ, хүнүүдэй хэрэгтэй бараагаа һайса шэлэ-жэ абахадань таарамжагүй бай-ха юм. Гэбэшье магазинай кол-лектив үе үе болоод лэ тусхай выставкэ эмхидхэжэ, шэнэ мар-кын фото, киноаппарадуудые, радиоприемнигууд болон телеви-зорнүүдые олоной үзэмжэдэ та-бижа, харуулжа байдаг.

Мүнөө энэ магазинай коллек-тив партиин XXIII съездын урда тэзхи социалис мүрысөөндэ оролсонхой, ажал хүдэлмэридөө шэнэ амжалта түйлана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Магазинай хүдэлмэрилэгшэд (зүүн гарһаа) Н. И. Семенюкова, А. М. Жур-ба, Л. А. Пяткова, А. В. Бужи-геева гэгшэд.

Ч. БУДАЕВ.

ЭЛДЭБ БАРААН ЭЛБЭГ БАЙГ ЛЭ

Хэжэнгын совхозой 4-дэхи от-делениин клуб соо эндэхи нюта-гай эд хэрэглэгшэдэй коопера-циин пайщигуудай хамтын суг-лаан болобо. Суглаан дээрэ Хэ-жэнгын совхозрабкоопой правле-ниин түрүүлэгшэ нүхэр Ц. Б. Амагаев, нютагай магазиниие даагша нүхэр Ц. Жанаева гэг-шэд үнгэрэгшэ жэл дотор ябуул-һан хүдэлмэри тухай тоосоһон байна.

Совхозрабкооп, мүн эндэхи ма-газин худалдаа наймаанайнгаа түсэб юрэнхы дээрэнь нёдондо жэл хангалтатай бэелүүлбэшье, арад зоной үргэн хэрэглэлэй эл-дэб түхэлэй эд бараагаар элбэг дэлбэг байгаа гэхын аргагүй. Илангаяа мяханай продукт, эл-дэб жэмэс, фрукт, трикотаж хуб-саһан, аяга, табаг болон шифер, цемент, шэл, шэрэ, олифа зэргын барилгын материалнууд тон хо-мор наймаалагдадаг. Керосин х, дөөгэйхидтэ баһал хэрэгтэй ха юм даа. Теэд эдэ бүгэдые коопе-рациин хүдэлмэрилэгшэд анха-ралдаа абажа, һайнаар хангаха тушаа оролдохо ёһотой гэжэ пайщигууд эрилтэ табин, һана-лаа хэлэһэн байна.

Түб һууринһаа холо һуудаг малшадые хангадаг автолавкын жолоошон наймаалагша нүхэр В. Степанов харюусаһан ажал-даа хайша хэрэгээр хандана, за-рим газарнуудаар ябанагүй гэ-жэ малшад шүүмжэлээ.

Мүн отделениин дэргэдэ сто-лово, пекарни нээхэ, зунай сагта шэнэ продукт хадагалха подвал түхеэрэхэ тушаа дурадхалнуудые оруулһан байха юм.

Х. ЖАМСАРАНОВ.
Хоринн аймаг.

КПСС-эй СЪЕЗДЫЕ УГТУУЛАН

ТАЛА ГАЗАРТАХИ МАЧТАНУУД

Совет хүдөө ажахые электрификацилга

Айхабтар ехэ мачтанууд тала газарнуудые, хада уулануудые, түрэнүүдые гаталан холо холо алхална. Ороноо бүһэлһэн, ехэ вольтно дамжуулгын лининүүд совет экономикын бүхы һалбари-нуудта, тэрэ тоодо хүдөө ажахыда шухала хубилалта болгоо.

Хүдөөгэй хэрэглэгшэдые централизованно гуримаар электричест-вээр хангаха тухай, ерэхэ табан жэлдэ колхозууд болон совхозуу-дые электрификацилгын хараа түсэбүүд тухай СССР-эй энергети-кын болон электрификациин министрэй нэгэдэхи орлогшо Яков Иванович ФИНОГЕНОВ Хэблэлэй һониной агентствын корреспон-дент Анатолий Торчинскидо хөөрэжэ үгөө.

1921 оной намар Владимир Ильич Ленин Москвагай дэдэ зоо-техническэ институдай һуралса-лай-туршалгын ажахыда ошоо юм. Эндэ, Бутырска хуторай поли дээ-рэ, түрүүшын совет электроплуг туршалга болоо. Советскэ прави-тельствые толгойлогшо бүри тэрэ холын үедэ хүдөө ажахые элект-рификацилха тухай бодолгото бо-лоһон байгаа. Урид хаража, Вла-димир Ильич иигэжэ хэлээ һэн: «Электрификацилга Россие хубил-гаха байха».

Ленинэй һанал бодол мүнөө үеэ бодото дээрэ бэелүүлэгдэнэ. Электричество хүдөөгэй ажалша-дай байдалда батаар ороод, ажа-лай бүтээсэ дээшэлүүлхэдэнь, продукциин өөрынь үнэ хямда-рүүлхадань туһална.

Коммунис парти, Советскэ пра-вительство ороной хүдөө ажахые хүгжөөхэ тушаа түсэбые эрдэм ухаанай ёһоор үндэһэлэн зохёо-лоо. Тэрэнэй ниитэ продукциинь бүри мүнөө жэлдэ 8—10 процент ургаха зэргэтэй. Хүдөө ажа-хын бүхы һалбаринуудтахи тех-ническэ дэбжэлтын үндэһэ һуури мүн болгошо энергетикэ энэ зо-рилго шиидхэхэдэ шухала үүргэ дүүргэхэ байна.

Үнгэрһэн долоон жэл соо кол-хозууд болон совхозуудые элект-рификацилха талаар ехэ алхам хэгдээ. Хүдөө нютагта электро-энерги хэрэглэлгэ гурба дахин ехэ болоо. Хүдөөдэхи электрическэ сеть барилга үргэн хэмжээтэйгээр ябуулагдана. 1965 оной тэн баг-та тэрэнэй үтань миллион найман зуун мянган километр үлүүтэй бо-лоо. Урдань өөһэдын электро-станцинуудтай байһан арбаад мянга шахуу ажахынууд 1965 ондо энергосистемэнүүдтэ нэгэд-хэгдээ.

Хүсэд бэшэ мэдээнэй ёһоор, үн-гэрэгшэ жэлдэ гүрэнэй энергосис-темэнүүд хүдөө ажахыда арбан гурба миллиард шахуу киловатт-час электроэнерги—1964 онойхи-до орходоо 18 процент ехээр үгөө. СССР-эй хүдөө ажахы дотор ниит-тэ дээрээ электроэнерги хэрэглэл-гэ жэл соо 21 миллиард шахуу киловатт-час болоо.

Хямда электрическэ энерги со-вет хүдөө нютагай ажабайдалые хубилгаа. Хүдөө нютагуудай гэр-нүүдтэ радио, телевидени бии бо-лоо. Хүдөөгэй хэдэ хэдэн миллион хүн зон ажаһуудалай элдэб при-борнуудые хэрэглэнэ. Мүнөө тэдэ-ниие хүдөө нютагта городойхи шэнги олоор абанад. Колхознигуу-дай, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэ-дэй гэрнүүдэй таһалгаряагүй олоор электричествэтэй болоожо байһаниие хараада абаа һаа, энэ ушар гайхалтай бэшэ. Тэдэнэрэй гэрнүүдэй электричествэтэй боло-һоной хэмжээн бүхы дээрээ орон дотор 1965 оной эхин багта кол-хозуудта—68 процент. совхозууд-та—79 процент болоо. Арменидэ хүдөөгэй ажаһуугшадай гэрнүүдэй 96 процентнь. Казахстанда—85, тиихэдэ Москвагай, Ленинградай, Калининградай, Хабаровска, Челя-бинска болон Россин Федерациин бусад областьнуудта—95—100 процент электричествэтэй болон-хой.

Үйлэдбэриие оньһожоруулха хэ-рэгтэ электроэнерги үргэнөөр хэ-рэглэгдэдэг болоһон зарим ажахы-нууд дотор нилээд ехэ экономиче-ска ашаг түйлагдаа. Гансал ажа-лай гаргашые алмалга тухай хэ-лэгдэнэ бэшэ, мүн хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгын гарга-шые бага болгохо тухай хэлэгдэнэ. Хүдөө ажахые электрификацилгын Бүхэсоюзна эрдэм шэнжэлэлгын институдай мэдээнэй ёһоор. хүсэд электрификацилаад байхада ажа-лай гаргаша нэгэ центнер һү абалгада гурба дахин, гахайн шэгнүүрые нэгэ центнерээр нэ-мээлгэдэ—арба-арбан таба дахин, тиихэдэ мянган үндэгэ абалтада— зургаа-долоо дахин бага болоно.

Зарим хэдэн жэшээнүүдые ха-рүулхамни. Челябинска областиин Красноармейскэ районой «Вперед» колхоздо 700 киловатт хүсэтэй 102 электродвигатель хүдэлмэ-рилнэ. Энэ ажахын фермэнүүд дээрэ тэжээл бэлдэлгын, хубаари-лан үгэлгын, үнеэдые һаалгын, уһалалгын, аргал шэбхэ хүряал-гын бүхы хүдэлмэринүүд элект-рын хүсөөр хэгдэнэ. Эндэ жэл соо миллион үлүүтэй киловатт-час электрын хүсэн хэрэглэгдэнэ. Кол-хоз дотор электричество 160 кол-хознигой хэхэ ажалые бүтээнэ.

Москвагай областиин «Знамя Октября» совхозой дүй дүршэл энээнһээ бага бэшэ юм. Гахайнь фермэ дээрэ тэжээл бэлдэхэ. үгэ-хэ хүдэлмэри автоматическа ар-гаар бүтээгдэнэ.

Мал ажалай хүдэлмэриин авто-матизацилагдаһанай ашаар ша-хагдажа байһан гахайн суудхэ бү-риин дунда зэргын нэмэлтэнь 580 грамм болоно. Тиихэдэнь юрын байрада байлгагдаһан гахайн нэ-мэлтэ 200 граммһаа дээшэ боло-ногүй.

Электроэнергиин туһаламжаар экономическа һайн үрэ дүн түй-лаһан ажахынууд үсөөн бэшэ. За-рим хүдэлмэринүүдэй автоматиза-цилагдадаг байһанай орондо мүнөө тарян ажалай болон мал ажалай бүхы хүдэмлэринүүдые комплекс-ноор автоматизацилха гэһэн зо-рилго табигдана.

Колхозууд болон совхозуудые электрификацилгын холын хараа-та түсэбые манай Министерство СССР-эй Хүдөө ажахын министер-ствэтэй хамтадаа зохёонхой. Хү-дөөгэй бүхы хэрэглэгшэдые гол түлэб гүрэнэй электросистемэһээ таһалгаряагүй хангаха, үйлэдбэ-ридэ болон хүдөөгэй арад зоной ажабайдалда электроэнерги үлэм-жэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ гэһэн зорилго энэ табан жэл соо табиг-данхай.

Мэргэжэлтэдэй тоолһоной ёһоор, 1970 ондо хүдөө ажахын үйлэд-бэриие комплексноор оньһожо-руулга, электрификацилга бэе-лүүлхын тула 30—35 миллиард киловатт-час, хүдөөгэй арад зо-ниие коммунально-ажаһуудалай талаар хангахын тула 30 мил-лиард тухай киловатт-час элект-роэнерги хэрэгтэй болохо.

Һүүлэй жэлнүүдтэ Сибирьтэ, Ураалда, Россин түбэй районуудта баригдаһан гидростанцинууд ба-ригдажа байгаа хүсэтэ гидравли-ческа, тепловой электрическэ станцинуудтай хамтадаа совет экономикын бүхы һалбаринуудые, тэрэ тоодо хүдөө ажахын үйлэдбэ-риие хямда электроэнергеэр хүсэд хангаха.

Табан жэлэй эсэс багта олонхи колхозууд болон совхозууд гүрэ-нэй энергосистемэһээ электроэнер-ги абаха байна. Энэ зорилгоор 1970 он болотор ниитэ дээрээ миллион хахад километртэ элект-родамжуулгын лининүүдые, тайлбарилан хэлэбэл, урда тээхи табан жэл соохидо орходоо нэгэ хахад дахин ехээр бариха гэжэ хараалагдана. Һаяын жэлнүүдтэ үргэн олон трансформаторна под-станцинууд баригдаха, электродам-жуулгын хүдэлжэ байгаа лини-нүүд шэнэдхэн байгуулагдаха, тэ-дэнэй хүсэн ехэ болгогдохо.

Электро-ажахынуудые найдам-тай һайнаар ашаглажа, заһаба-рилжа шадамаар инженернүүд бо-лон бусад мэргэжэлтэд хүдөөгэй энергетикэдэ алба хэхэ байна. Эдэ, мүн бусад хэдэ хэдэн хэмжээ-нүүдые бэелүүлхэдэ хүдөөгэй хэ-рэглэгшэдые электрическэ энер-геэр хангаха хэрэг һайжарха бай-һандань һэжэт һанагданагүй.

Һаяхан СССР-эй Министрнүү-дэй Совет колхозууд, совхозуудай болон хүдөө ажахын предприяти-нуудай үйлэдбэриин хэрэгсэлдэ үг-тэдэг электрическэ энергиин үные хямдаруулха тухай тогтоол бата-лан абаа. 1966 оной январиин 1-һээ хойшо нэгэ-киловатт часынь нэгэ мүнгэтэ болоо. Иигэжэ хям-даруулһан ябадал мүнөө жэлдэ зуун миллион гаран түхэриг алма-ха арга хүдөө ажахын предприя-тинуудта олгохо байна.

Мүнөө жэлдэ хубаарилгын элек-тросетиие 270 мянган километ-рээр үргэдхэхэ. энээнэй дүрбэ мянган колхозууд болон совхозуу-дые нэгэдхэхэ, хүдөө ажаһуугша-дай 1.800 мянга шахуу гэр бай-рануудые электричествэтэй болго-хо гэжэ хараалагдана.

(АПН).

ЭКВАТОРЬАА ХОЁР КИЛОМЕТР ГАЗАРТА

ХАНИ НҮХЭДЭЙ БЭЛЭГ

Кениин баруун урда зүгтэхи Кисуму хотодо баригдажа байгаа больницын барилгын түрүүшын хубинь һаяхан дүүрэбэ. Ороной бухы газетэнүүд энээндэ зорюулжа тусхай репортаж болон статьянуудые тунхаглаа.

Энэ больницые Кениин арадта СССР бэлэглэһэн байна. Советскэ Союз больницын байшангые барижа үгэхэһөө гадна, эгээл мүнөө үеын медицинскэ тухеэрэлгэ бэлэглэхэ, больницада хүдэлмэрилхэ 15 мэргэжэлтэдые эльгээхэ юм. 200 хүнэй хэбтэхэ больницын дэргэдэ поликлиникэ эмхидхэгдэхэ.

Би энэ барилгада ошожо хараа́б. Виктори нуурай эрье дээрэхэнэ больницын томо байшангай һуури табигдажа дүүрэнхэй. Хүдэлмэришэд совет мэргэжэлтэдтэй хамта ехэл урматайгаар ажаллана. Эндэмнай халуун тээшэнь хатуу. Һүүдэр газарта 38 градус. Тээд эндэһээ Экватор хүрэтэр ойролцоол хоёрхон километр юм. Совет залуу инженер Владимир Усенко байшангай түмэр-бетон хана бодхоохо хүдэлмэри хүтэлбэрилнэ. Тэрэ ханыень барихада гар халаана. Иимэ халуунда бетон тэрэ дороо хатана.

— Наран шанха орой дээрэш байдаг. Экваторта түрүүшынхеэ хүдэлмэрилэгдэнэ,—гэжэ Владимир Усенко хөөрэбэ.—Тээд хахад жэл боложо байгаа халаа өндэхи уларилда дадаанхайбди. Уһанда ороходо гэхэдэ, эндэхи нуурта мнай бегемот, крокодил дүүрэн. Тэдэнтэй хамта уһанда тамараад үзэдээ,—гээд инженер энеэбхилнэ.

— Үдэшэндөө бүгшэм гээшэнь аргагүй, амилха агаар дуталдадаг. Эгээ муу юумэниинь юуб гэхэдэ, боргоохо батаганаан айхабтар олон. Сеткээр тархяа оройгоод унтадагбди.

— Барилгаяа хэзээ дүүргэхэбта?—гэжэ асуубаб.

— Барилгаяа гү?—гээд Владимир дабтан асуугаадхина.—Түсэбэй ёһоор энэ больница 1967 оной апрель һарада ашаглалгада үгтэхэ ёһотой. Харин больницын байшангай барилга һураггүй урид дүүргэгдэхэ...

Кенидэ үшөө нэгэ больницатай болохонь хэды шухалаб гэжэ совет барилгашад ойлгоно. Бэеэ даанхай байдалтай болохын урда тээ энэ орондо аймагай тухэлэй 52 жэжэхэн больница, ойролцоол 600 эмшэд байһан юм. Колонито туримай байха үедэ ороной бухы африкан зон халуун ороной хумхаа үбшэндэ нэрбэгдэнхэй байгаа. Жэл бүри 5 мянган кени яһатан проказаар үбшэлдэг, үшөө олониинь нюдөө үбдэлэг бэлэй. СССР-эй бэлэг болгон бариһан энэ больница Кени доторхи эгээл томо эмнэлгын газар болохо.

...Больницын түрүүшын шулуу табиһан ёһолоолоор Кениин президент Джомо Кениатын хэлэһэн үгэ улаан бүд дээрэ бэшэгдэнхэй: «Зобожо байха сагта гараа һарбайһан нүхэр—бодото нүхэр юм. Советскэ Союз—Кениин арадай бодото нүхэр».

Г. ШАХОВ,
(АПН-Радио).

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

Дэлхэйн 38 городтой холбоо байгуулна

Югославиин ЮАТ гэжэ авиакомпаниин самолёдууд дотоодын 30 болон уласхоорондын 38 авиазамуудаар үнгэрэгшэ жэлдэ 523 мянган пассажирые, 3,7 миллион тонно ашаа шэрэһэн байна. Энэнь 1952 ондо ЮАТ гэжэ компаниин дотоодын болон уласхоорондын 19 замые хангадаг байһанайхида орходоо пассажирнуудые шэрэлгээр 9 дахин, эд бараа шэрэлгээр 8 дахин ехэ болоно.

ЮАТ компаниин самолёдууд Москва, Прага, Берлин, Варшава, Бейрут, Каир, Лондон, Париж болон дэлхэйн бусад городуудтай Югославиин ниислэлые холбодог.

Чехословаки. Үбэлэй спортивна сезон түлэг дундаа. Хадалиг газарай курортнууд болон туристска баазануудта залуушуул олоороо сугларанхай. Хада газараар санаар ябахые, мүн саһата дайдада юрэл дурлагшад эндэ олон. Зураг дээрэ: Үндэр Татрнуудта.

ЧТК-гай—ТАСС-ай фото.

Польшын сеймэй заседани

Польшын Арадай Республикын сеймэй заседани Варшавада һаяхан болоо. Һургуулинуудые шэнэдхэн байгуулгын хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байһан тухай ПНР-эй Гэгээрэлэй министр В. Тулоджецкий мэдээсэл хээ. Эхин һургуулинуудые найман жэлэй һуралсалтай болгохо бэлэдхэлэй түгэсхэлэй шата мүнөө бэелүүлэгдэжэ байна гээд тэрэ хэлээ. Шэнэдхэлгын ёһоор арадай Польшодо хоёр түхэлэй: 1—4 класстай эхин һургуули, 1—8 класстай эхин һургуули байгуулагдахаар хараалагданхай. Һургуулинуудай дэргэдэ интернатуудые бүри олоор байгуулхын тулада гүрэн нилээд ехэ мүнгэ һомолхо гээд министр хэлээ. 1966—1970 онуудта имагтал гүрэнэй мүнгэ зөөреэр 41 мянган хүнэй һууритай интернадууд баригдаха юм.

ЧЕХОСЛОВАКИДА НОМОЙ ҺАРА ЭХИЛБЭ

Чехословакида номой заншалта һара боложо байна. «Чешскэ ном 1965 ондо» гэһэн ехэ выставкэ Прагын арадай библиотекэ соо эмхидхэгдэнхэй. Үнгэрэгшэ жэлдэ республикын хэблэлэй газарнууд хамта дээрээ 53 миллион шахуу тиражтай 6.500 гаран ондоо нэрэтэй номуудые барлажа гаргаа.

Ороной бусад городуудта номой выставкэнүүд мүн лэ нээгдэһэн байна. Национальна литератураһаа гадна, совет уран зохёолшодой, тэрэ тоодо Горькиин, Маяковскиин, Шолоховой, Паустовскиин болон бусадай зохёолнуудай оршуулганууд олоор табигданхай.

Уран зохёолшодтой олон уулзалганууд, литературна үдэшэнүүд, уншагшадай конференцинүүд һарын үедэ эмхидхэгдэхэ байна.

ОЁҺОН ХУБСАҺА ОЛООР ХУДАЛДАНА

БЕРЛИН. Оёһон хубсаһа ГДР-һээ ондоо оронуудта худалдалга һүүлшын дүрбэн жэлэй турша соо гурба дахин нэмээ. Советскэ Союз, Чехословаки, Венгри, ФРГ, Баруун Берлин, Скандинавскэ оронууд ГДР-тэ оёһон хубсаһа нилээд ехээр захидаг байна. Гадна ГДР-эй оёдолой олон фабрикануудай гаргаһан хубсаһан Польшо, Бельги, Голланди, Франци, ОАР, Замби болон бусад гүрэнүүдтэ эльгээгдэнэ. Ондоо тээшэнь худалдадаг бухы хубсаһа хунарай дүрбэнэй гурбан хуби социалис оронуудай хубитада хүртэнэ.

Лейпцигэй уласхоорондын хабарай яармагта оёдолой нэгэдэлэй предприятинууд эрэшүүлэй, эхэнэрнүүдэй болон үхибүүдэй хубсаһануудай 350 модель харуулха байна.

ГДР-һээ оёһон хубсаһа Советскэ Союзда худалдалга ойрын жэлнүүдтэ бүри ехээр нэмэхэ. Табин предприяти, тусхайлбал, Берлин, Цвикау, Лейпциг болон Галледахи предприятинууд өөрынгөө продукциие Советскэ Союзда эльгээхэ байна.

(ТАСС).

БАСКЕТБОЛ

НААДАН ҮРГЭЛЖЭЛЬӨӨ...

...данайнгаа too 42:30 болгожо... хибо. Ана-мана тулалдаһан эд... нэрэй наадан бухы командану... дай дунда үнгэрэгдэһэн уулза... гаһаа һайн, һонирхолтойгоо... шье болоо. Шадамар бэрхэд... добтолгоёо эмхидхэһэн улаа... үдынхид айлшадаа 91:66 гэһэ... тоотойгоор шүүжэ, урагшаа д... шаба.

Вьетнамай Демократическа Республика. Вьетнамай Арадай армиин сэрэгшэдэй болон нютагай хүн зоной плендэ абаһан США-гай агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй капитан Н. Глабб Каунгбиин провинцида тэрэнэй самолёт зенитнэ артиллереэр буудуулжа унаһан байгаа.

ВИА-гай—ТАСС-ай фото.

Румыниин кооператорнуудай съезд

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Румыниин Социалис Республикын хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативуудай республиканска нэгэдэлэй эмхидхэлэй съезд Румыниин ниислэлдэ арадай ажахын выставкын түбэй павильон соо һаяхан нээгдээ.

Республикын бухы нютагуудһаа ерэһэн 5.500 делегат, олон тоото айлшад съездэ хабаадана. Советскэ делегациие СССР-эй хүдөө ажахын министрэй орлогшо П. И. Морозов толгойлно. Хүдөө ажахын продукци бүри элбэгээр абаха, кооперативуудые саашадань хүгжөөн бэхижүүлхэ талаар кооперативна нэгэдэлнүүдэй үмэнэ табигдажа байһан зорилгонуудые съезд зүбшэн хэлсэнэ. Тэрэшэлэн үйлэдбэриин кооперативай, кооперативна нэгэдэлнүүд болон пенсионно кассын уставууд зүбшэн хэлсэгдэжэ, баталан абтаха байна.

Австридахи һунгалтын дүнгүүд

ВЕНЭ. (ТАСС). Австрида Национальна соведэй (парламент) һунгалта мартын 6-да, болзорһоо урид үнгэргэгдэһэн байгаа. Даб дээрэхи мэдээнэй ёһоор Национальна соведтэ 85 һуури эзэлхэ болоһон Австриин арадай парти энэ һунгалтада илажа гараа. Социалис парти парламентда 74 һуури эзэлхэ болоһон байна. Австриин Национальна соведтэ 165 депутат һунгагдаа.

Зонхилхы коалиционно партинууд — социалис парти болон Австриин арадай парти 1966 оной бюджедэй проектээр 1965 оной намар үгээ ойлголсожо шадаагүй һэн. Тэрээн дээрэһээ правительствада бэрхэшээлэй тохёолдоһонһоо уламжалан, Австрида парламентын һунгалта болзорһоо урид үнгэргэгдэһэн байха юм.

Кваме Нкрума радиогоор үгэ хэлэбэ

КОНАКРИ. (ТАСС). Ганын бэеэ даанхай байдалтай болоһонһоо хойшонхи 9 жэлэй ойтой дашарамдуулан, доктор Кваме Нкрума (сэрэгэй урбалтын болоходо президентын тушаалһаа гаргагдаһан) Конакриин радиогоор мартын 6-да үгэ хэлэжэ, Ганын арадта хандаһан байна.

Бэеэ даанхай байдалтай болохын тулада Ганын арад хүндэ хүшэр хохидолдо ороһон, тэсэбэри гаргаһан байна. Тэрэнь хиидэ хосороогүй. Гана хадаа эб найрамдалай, уласхоорондын аюулгүй байдалай түлөө тэмсэлдэ, Африкын эрхэ сүлөөгэй болон нэгэдэлэй түлөө тэмсэлдэ шухала үүргэ дүүргэдэг болоо. Экономическа болон социальна дэбжэлтын замда Ганын арад ехэ илалтануудые туйлаа гээд Нкрума мэдүүлээ.

«Ганада һүүлэй үедэ болоһон ушарнууд имагтал эдэ туйлалтануудтань эсэргүүгээр шэглүүлэгдэнхэй». Өөрынгөө эхэ оронойхидто Нкрума иигэжэ мэдүүлээ: «Таанад урда мэтэ намда, парти болон правительствада үнэн сэхэ байнат гэжэ би мэдэнэб. Энэ харюусалгатай үедэ таанадта хандахадаа, хүсэд шууд зоригтой зангаараа үлэхыетнай таанадые би уряалнаб».

Ганын арадай туйлалтануудые усадхаха, шууд сэхээр жагсаһан замһаань тэрэниие хадууруулха һэдэлгэнүүд урагшагүйдэхэл байха гээд Нкрума онсолон тэмдэглээ. Удахагүй Ганада, Аккрада бусажа ерэхэб гэжэ найдажа байһанаа Нкрума дахяад лаблан хэлэһэн байна.

Ганын шэнэ засагаархидай шиидхэбэри

ЛОНДОН. (ТАСС). Радиодо дурлагшадай өөһэдынгөө бүтээһэн передатчитуудые орон дотор хэрэглэхыень Ганын шэнэ засагаархид хорёо. Рейтер агентствын корреспондентын Аккраһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, энэ хориглтые али болохоор сахяагүйшүүл шангаар хэһээгдэхэ гэжэ Ганын засагаархид соносхоһон байна.

Тэрэшэлэн Баруун Германиин журналист Лутц Гарольд гэгшые түрмэһөө сүлөөлхэ гэжэ шэнэ засагаархидай шиидхэһэниинь Аккрада мэдээжэ болоо. Кваме Нкрумын правительствада эсэргүү үгэсэлгэ бэлэдхэлгэдэ хабаадалсаһанай түлөө энэ журналист түрмэдэ хаагдахаар Ганын сүүдээр урда тээнь шиидхэгдэһэн юм.

Нкрума Мали ерэбэ

БАМАКО. (ТАСС). Гвинейн Республикын президент Секу Туре Кваме Нкруматай хамта мартын 7-до Малиин ниислэл ерээ. Малиин президент Модибо Кейтэтэй уулзаһанайнгаа һүүлээр Секу Туре Кваме Нкрума хоёр тэрэ дороо Конакри бусаха юм.

Сириин премьер-министрэй мэдүүлгэ

ДАМАСК. (ТАСС). Пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ Сириин премьер-министр Юсеф Зейн иигэжэ мэдүүлээ. Промышленность болон хүдөө ажахыда социалис гол ёһонуудые бэелүүлхын тулада, арадай байдал һайжаруулхын тулада минии правительство бухы хүсэлэл оролдолгоёо гаргаха. Ниитын сектор ороной экономикодохи гол хүсэн болохо гээд Зейн заагаа.

Араб оронуудай бухы түрүү хүдэлөөнүүдтэй харилсаа холбоотой байхые минии правительство эрмэлзэхэ гээд Зейн мэдүүлээ. Сири бүлэглэлнүүдтэ хабаадахагүй политика баримталха, тэрэ хадаа бухы империалис бүлэглэлнүүдые, тэрэ тоодо Исламска бүлэглэл байгуулха түсэбые буруушаана.

Сири социалис оронуудтай хани холбоо барисаагаа бэхижүүлхэ гээд Зейн хэлээ.

БУРЯАД ҮНЭН
4-дэхи нюур.
1966 оной мартын 10.

США-гай сэрэгэй самолёдуудай агаарта гэмтэхэ үедэ «гээгдэн үгы болоһон» ядерна бомбонуудһаа уламжалан гараха аюулые испан арадһаа нюуха гэжэ Мадридай засагаархид болон американ сэрэгэйхид оролдодог байна. **(Газетэнүүдһээ).**

— Мүнөө Испани өөрын ядерна бомботой болобол даа.
Польшын «Шпильки» гэжэ юмористическэ журналһаа абтаһан зураг.

ХИЛЫН СААНАҺАА
ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО

ЭХЭНЭРНҮҮДЭЙ УЛАСХООРОНДЫН ҮДЭР—МАРТЫН 8 ГАДААДЫН ОРОНУУДТА ҮРГЭНӨӨР ТЭМДЭГЛЭБЭ

ПОЛЬШО

ВАРШАВА. (ТАСС). Арадай Польшын олониитэ Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр—Мартын 8-ниие үргэнөөр тэмдэглээ. Предприяти болон эмхи зургаануудта, гэрнүүд болон үйлсэнүүдтэ — хаа хаанагүй һайндэр болоо. Эдэ үдэрнүүдтэ сэсэг, мүн кондитерскэ зүйлнүүдые худалдадаг магазинууд сүлөөгүйгөөр хүдэлмэрилөө. Завод, фабрикануудта болоһон «гэр бүлын үдэшэнүүдэй» үедэ габьяа ехэтэй эмэгтэй хүдэлмэрилэгшэдтэ правительственна дээдэ хайранууд, хүндэлэлэй дипломууд заншалай ёһоор барюулагдаһан байна.

МОНГОЛ

УЛААН-БААТАР. (ТАСС). Феодальна дарлалтаһаа революциин ашаар сүлөөлэгдэһэн монгол эхэнэрнүүд арадай засагай тогтоһонһоо хойшонхи үе соо олонитын, гүрэнэй, ажахын ажал ябуулгын үргэн замда гараһан байна. Социализм байгуулгын участок дээрэ эрэшүүлтэй аб адли эдэбхи хэшээлтэйгээр эхэнэрнүүдэй хүдэлдэггүй газар гэжэ мүнөө байхагүй.

Промышленность болон хүдөө ажахыда эхэнэрнүүд угаа ехэ үүргэ дүүргэнэ.

Элүүрые хамгаалгада хүдэлдэг гурбан хүн бүхэнэй хоёрынь эхэнэрнүүд юм. Республикын соёл болбосоролой, гэгээрэлэй талаар ажалладаг хүдэлмэрилэгшэдэй 41 процентнь эхэнэрнүүд.

Политическэ ажабайдалда эхэнэрнүүд эрэшүүлтэй адли тэгшэ эрхэтэй болонхой. МНР-эй Арадай Ехэ Хуралай—ороной засагай дээдэ органой депутадуудай 20 процентнь, засагай нютагай органуудай депутадуудай 24,5 процентнь эхэнэрнүүд болоно.

Ороной дээдэ һургуулинуудта һурадаг эхэнэрнүүдэй тоо жэл ерэхэ тудам олон боложол байдаг. Хэрбээ 1960 ондо дээдэ һургуулинуудта һурагшадай 27 үлүүтэй процентнь эхэнэрнүүд байгаа һаа, 1965 ондо 39 гаран процентнь болоо.

Монгол ороной олониитэ Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр—Мартын 8-ниие хаа хаанагүй үргэнөөр тэмдэглэһэн байна.

ЧЕХОСЛОВАКИ

ПРАГА. (ТАСС). Чехословакиин Коммунис партиин XIII съездэ өрхимөөр бэлдэжэ, социалис эхэ оронойнгоо байгуулалтын бухы хэрэгүүдтэ бүри эдэбхитэйгээр хабаадалсаха гэһэн уряатайгаар чехословак эхэнэрнүүд Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр—Мартын 8-ниие мүнөө жэлдэ тэмдэглээ.

Бухы республикын политическэ, экономическа, культурна ажабайдалда чехословак эхэнэрнүүдэй дүүргэдэг үүргэ жэл ерэхэ тудам дээшэлнэ. Ороной арадай ажахыда хүдэлдэг бухы хүнүүдэй 44,6 процентнь мүнөө эхэнэрнүүд юм. Хэдэн зуу мянган эхэнэр ЧССР-эй Национальна суглаанай, Словацкэ Национальна соведэй, гүрэнэй засагай нютагай органуудай депутадууд болонхой. Олон эхэнэр промышленность болон хүдөө ажахын хүтэлбэрилхы тушаалнуудта дэбжүүлэгдэһэн байна. Гэгээрэл, элүүрые хамгаалга, хүнгэн промышленность болон худалдаа наймаан гэхэ зэргын һалбаринуудта эхэнэрнүүдэй дүүргэдэг үүргэ илангаяа ехэ. Научно-техническэ эрид хубилалта хэхэ хэрэгтэ эхэнэрнүүд эгээн лэ ехэ үүргэ дүүргэдэг юм.

УРДА ВЬЕТНАМ

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамые сүлөөлхэ эхэнэрнүүдэй союзай гүйсэдхэхэ комитет Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр—Мартын 8-наар дашарамдуулан, бухы дэлхэйн эхэнэрнүүдтэ амаршалгын бэшэг эльгээгээ. Урда Вьетнамдахи эзэрхэг түримхэй дайн байлдаагаа шангадхаха ба үргэдхэхэ гэһэн американ империалистнуудай түсэбые таһалдуулхын түлөө, бэеэ даанхай байдал дайшалан абахын түлөө, демократическа эрхын, Урда Вьетнамай эхэнэрнүүд болон хүүгэдэй зол жаргалай түлөө өөһэдынгөө эрэ нүхэд, хүбүүд болон аха дүүнэртэй хамта тэмсэхээр Урда Вьетнамай эхэнэрнүүд хүсэд шиидэнги байна гээд бэшэг соо заагдана.

Бухы дэлхэй дээрэхи эхэнүүд, һамгад болон эгэшэ дүүнэрэй һанал бодолоо үнэн сэхээр элирхэйлэн мэдүүлгэ Вьетнамдахи эзэрхэг түримхэй дайнда эсэс табиха, бухы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалха хэрэгтэ туһалха гээд бэшэг соо онсолон тэмдэглэгдэнхэй.

ВЕНГРИ

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр—Мартын 8 бухы Венгри дотор үргэнөөр һайндэрлэгдөө. Предприятинууд, эмхи зургаанууд болон хүдөө ажахын кооперативуудта баярай суглаанууд боложо, эрхим ажалшадта, олониитын, культурна хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсагшадта шагналнууд барюулагдаа. Эхэнэрнүүдэй организацинуудай ажал ябуулгада зорюулагдаһан выставкэнүүд нээгдээ, концертнууд, эхэнэрнүүдтэй—искусствын болон культурын элитэ ажал ябуулагшадтай хани ёһоной уулзалганууд эмхидхэгдээ. Ноград гэжэ областиин эхэнэрнүүд совет эхэнэрнүүдэй делегациие эдэ үдэрнүүдтэ хүндэтэйгөөр угтаһан байна.

ФРАНЦИ

ПАРИЖ. (ТАСС). Вьетнамдахи американ эзэрхэг түримхэй ябуулгые болюулха, буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха, эхэнэрнүүдые социальна талаарнь тэгшэ эрхэтэй болгохо гэһэн гол уряатайгаар Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр Францида тэмдэглэгдэһэн байна.

Эб найрамдалай түлөө француз эхэнэрнүүдэй тэмсэл эдэ үдэрнүүдтэ бухы орон дотор элдэб олон янзын түхэл маягтайгаар дэлгэрһэн байна. Гэбэл олониитын митингнүүд үнгэргэгдөө, «Эб найрамдалай вахта» гэһэн нэрэтэй болоһон кварталнууд гү, али үйлсэнүүдтэ эхэнэрнүүдэй суглаанууд үнгэргэгдөө, кинофильмүүд харуулагдаа. Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Франциин элдэб городуудта—Париж, Мюлуз, Лимож, Нанта, Ницца гэжэ городуудта һайндэрэй урда үдэр француз эхэнэрнүүдэй зургаан зуу үлүүтэй иимэ суглаанууд үнгэргэгдөө. Вьетнамдахи эзэрхэг түримхэй ябуулгые зогсоохо, ДРВ-гэй газарые зэрлиг муухайгаар бомбодолгые дары болюулха гэһэн эрилтэнүүдые хэлэн олон түмэн француз эхэнэрнүүд «Эб найрамдалай вахтын» үедэ хэһэн, өөрынгөө ороной бэеэ даанхай байдалые хамгаалхын, үхибүүдэйнгээ зол хубиин түлөө тэмсэжэ байһан вьетнам эхэнэрнүүдтэ талархажа байһанаа элирхэйлэн мэдүүлээ.

ИНДИ

ДЕЛИ. (ТАСС). Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр—Мартын 8-ниие Индиин эхэнэрнүүд бухы дэлхэйн эхэнэрнүүдтэй хамта һайндэрлөө. Эхэнэрнүүдэй байдал һайжаруулхын түлөө, общество дотор тэдэнэй эрхим һуури эзэлхын түлөө, бухы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын түлөө тэмсэл шангадхахаар шиидэнги байһан тухайгаа энэ үдэр Индиин эхэнэрнүүд дахяад мэдүүлээ гээд Индиин эхэнэрнүүдэй Национальна федерациин секретарь Вимла Фарути ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлһэн байна.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: Мартын 8-най үдэртэ зорюулан Москвада болоһон баярай суглаанһаа мэдээсэл; «Хабарай тариилгын урда тээ агрономуудай хөөрэлдөөн» гэһэн гаршаг доро А. Буртоновой «Эрхим үрэһэн —баян ургаса» гэһэн корреспонденци; «КПСС-эй XXIII съездые угтуулан» гэһэн гаршаг доро баярта мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «КПСС-эй XXIII съездын Директивүүдэй проектые зүбшэн хэлсэнэбди» гэһэн гаршаг доро хэдэн материалнууд толилогдоо.

Гурбадахи хуудаһанда: ...буулин соогуур дабшаһан «Венера-2», «Венера-3» гэһэн автоматическа станцинуудай ниидэлгэ тухай; ТАСС-ай буруушаал... хилын саанахи һонинууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Р. Серебриковагай «Эстафетэ за... даа» гэһэн корреспонденци; спортын һонинууд; соносхолнууд.

Редактор
Ц. О. ОЧИРОВ.

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. редактора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата—27-37, отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, промышленный—48-89, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партийной жизни—40-49, идеологический—24-74, советского строительства и быта—34-93, рабселькоров и писем—25-41, 38-30, информации—34-05 и переводов—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н01444. Зак. № 165.